

PANGAPEALSE JA VÄÄNA-JÕESUU LASTEAED
VÄÄNA-JÕESUU ÕPPEKOHT

LASTEAIA ÕPPEKAVA

SISUKORD

LASTEAI A ÜLDINFO.....	3
1. LASTEAI A ÕPPEKAVA KOOSTAMISE PÕHIMÕTTED.....	4
1.1 Vääna-Jõesuu Lasteaia õppekava määrab kindlaks:.....	4
2. VÄÄNA-JÕESUU LASTEAI A ERIPÄRA NING ÕPPE- JA KASVATUSTEGEVUSE EESMÄRGID.....	4
2.1 Vääna-Jõesuu Lasteaia eripära.....	4
2.2 Vääna-Jõesuu Lasteaia õppe- ja kasvatustegevuse eesmärgid.....	5
3. ÕPPE- JA KASVATUSTÖÖ PÕHIMÕTTED JA KORRALDUS.....	5
3.1 Lasteaia õppe- ja kasvatustöö põhimõtted.....	5
3.2 Õppe- ja kasvatustöö korraldus.....	6
3.3 Lasteaia õppeaasta eesmärgid.....	7
3.4 Rühma õppe- ja kasvatustöö põhimõtted ja korraldus.....	7
3.4.1 Rühma koostöö korraldus lasteaia töötajate ja lapsevanematega.....	8
3.4.2 Rühmaõpetaja ELIIS e-Lasteaed päeviku täitmise korraldus.....	8
3.5 Muusika- liikumis- ja kunstitegevuse õppe- ja kasvatustöö põhimõtted ja korraldus..	11
3.5.1 Erialaõpetajate koostöö lasteaia töötajate ja lapsevanematega.....	11
3.5.2 Erialaõpetaja ELIISi täitmise korraldus.....	11
3.6 Tugispetsialisti õppe- ja kasvatustöö põhimõtted ja korraldus.....	14
3.6.1 Tugispetsialisti koostöö lasteaia töötajate ja lapsevanematega.....	14
3.6.2 Tugispetsialisti ELIISi päeviku täitmise korraldus.....	15
4. ÕPIKÄSITUS NING ÕPI- JA KASVUKESKKONNA KUJUNDAMISE PÕHIMÕTTED.....	16
4.1 Õpikäsitus.....	16
4.1.1 Lapse roll.....	16
4.1.2 Õpetaja roll.....	16
4.1.3 Õpi- ja kasvukeskkonna roll.....	17
4.2 Õpi- ja kasvukeskkonna kujundamise põhimõtted.....	17
5. KOLMEAASTASE JA KUUE- KUNI SEITSMEAASTASE LAPSE EELDATAVAD ÜLDOSKUSED.....	18
5.1 Kolmeaastase lapse eeldatavad üldoskused.....	18
5.2 Kuue- kuni seitsmeaastase lapse eeldatavad üldoskused.....	19
6. VALDKONDADE ÕPPE- JA KASVATUSTEGEVUSE PÕHIMÕTTED NING KUUE- KUNI SEITSMEAASTASE LAPSE EELDATAVAD ARENGUTULEMUSED	21
6.1 Mina ja keskkond.....	21
6.2 Keel ja kõne.....	22
6.3 Matemaatika.....	24
6.4 Kunst.....	25
6.5 Muusika.....	25
6.6 Liikumine.....	26
7. LAPSE ARENGU HINDAMISE JA TOETAMISE PÕHIMÕTTED JA	

DOKUMENTEERIMINE NING MEETODID JA VAHENDID LAPSE ARENGU HINDAMISEKS, JÄLGIMISEKS JA ANALÜÜSIMISEKS.....	27
7.1 Lapse arengu hindamise põhimõtted Vääna-Jõesuu Lasteaias.....	27
7.2 Arenguestluse läbiviimise põhimõtted.....	28
7.3 Lapse arengu toetamise põhimõtted.....	29
7.3.1 Kuue- kuni seitsmeaastase lapse arengu toetamise ja koolivalmiduse saavutamise korraldus.....	30
7.3.2 Erivajadustega lapse arengu toetamise põhimõtted.....	30
7.4 Lapse arengumapp.....	32
8. VANEMATEGA TEHTAVA KOOSTÖÖ PÕHIMÕTTED JA KORRALDUS.....	32
9. ÕPPEKAVA UUENDAMISE JA TÄIENDAMISE KORD.....	33

LASTEAIA ÜLDINFO

Pangapealse ja Vääna-Jõesuu Lasteaed Vääna-Jõesuu õppekoht (edaspidid Vääna-Jõesuu Lasteaed) aadress on Terra tee 8/4, Vääna-Jõesuu, Harku vald 76909, Harjumaa.

Vääna-Jõesuu Lasteaed on alushariduse riikliku õppekava alusel alushariduse omandamist võimaldav õppeasutus, kus turvalises, eakohases, mängulises ning arendavas õpi- ja kasvukeskkonnas toetatakse kuni kolmeaastaste laste ja kolme- kuni seitsmeaastaste laste üldoskuste arengut ning selliste teadmiste, oskuste ja hoiakute kujunemist, mis loovad eeldused põhihariduse omandamiseks ja edukaks edasijõudmiseks igapäevaelus. Vääna-Jõesuu Lasteaed on Harku valla omandil põhinev koolieelne lasteasutus.

Õppe- ja kasvatustegevuse keel lasteaias on eesti keel.

Vääna-Jõesuu Lasteaias on avatud 11 rühma.

Lasteaias on lastehoiurühmad, liitrühmad ja aiarühmad, mis moodustatakse ajas muutvalt lasteaia pidaja ja direktori koostöös.

PÕHIVÄÄRTUSED

- Ennastjuhtivus - oskus seada eesmärged, teha teadlikke valikuid ja võtta vastutus oma tegude eest.
- Rõõm - meie teekonda saadab rõõm, uudishimu, mängulisus ja sügav rahulolu, mis tekib tähenduslikust tegutsemisest.
- Koostöö/loovus - ühine tegutsemine, üksteise toetamine ja koos loovate lahenduste leidmine.
- Lahenduskesksus – olukordades otsime võimalusi, mitte takistusi, meil on julgus katsetada ja oskus edasi liikuda.
- Tervis - hoolimine oma vaimsest ja füüsilisest heaolust, tasakaalu hoidmisest igapäevaelus.

1. LASTEAIA ÕPPEKAVA KOOSTAMISE PÕHIMÕTTED

Vääna-Jõesuu Lasteaia õppekava on lasteasutuse õppe- ja kasvatustegevuse alusdokument, mille koostamise aluseks on kehtiv Alusharidusseadus ja Alushariduse riiklik õppekava. Õppekava määrab kindlaks õppe- ja kasvatustegevuse alused kuni seitsmeaastaste laste arengu ja alushariduse omandamise toetamiseks.

Õppekava koostamisest ja kaasajastamisest võtavad osa lasteasutuse õppe- ja kasvatustegevusega seotud töötajad. Lasteaia töötajate ja hoolekogu ettepanekul, võib õppekavasse lisada täiendavaid õppe- ja kasvatustegevusega seotud sätteid. Koostatud, kaasajastatud õppekava võtab vastu pedagoogiline nõukogu ja esitab kinnitamiseks lasteasutuse direktorile. Direktor kinnitab lasteaia õppekava, kuulates ära ka hoolekogu arvamuse.

Lasteaia õppekava avalikustatakse lasteaia ametlikul veebilehel.

1.1 Vääna-Jõesuu Lasteaia õppekava määrab kindlaks:

- Lasteaia eripära ning õppe- ja kasvatustegevuse eesmärgid;
- Õppe- ja kasvatustegevuse läbiviimise korraldus ja põhimõtted;
- Õpi- ja kasvukeskkonna kujundamise põhimõtted;
- Kolmeaastase lapse ja kuue- kuni seitsmeaastase lapse eeldatavad üldoskused ning kuue- kuni seitsmeaastase lapse eeldatavad arengutulemused;
- Lapse arengu hindamise ja toetamise põhimõtted ja dokumenteerimine ning meetodid ja vahendid lapse arengu hindamiseks, jälgimiseks ja analüüsimiseks;
- Vanematega tehtava koostöö põhimõtted ja korraldus;
- Õppekava uuendamise ja täiendamise kord.

2. VÄÄNA-JÕESUU LASTEAIA ERIPÄRA NING ÕPPE- JA KASVATUSTEGEVUSE EESMÄRGID

2.1 Vääna-Jõesuu Lasteaia eripära

Vääna-Jõesuu Lasteaia pedagoogiline lähenemine on inspireeritud Reggio Emilia pedagoogikast ja projektõppe võimalustest, mille keskmes on laps kui aktiivne uurija ja looja oma individuaalsel õpiteel.

Õpi- ja kasvukeskkond

Vääna-Jõesuu Lasteaia õpi- ja kasvukeskkonda rikastab looduskaunis asukoht. Metsa, mere, jõe, koobaste ning liivaväljade lähedus, mitmekesine taime-, linnu- ja loomariik pakub lastele suurepäraseid võimalusi lasteaia lähiümbruses looduse rütmide uurimiseks, avastamiseks ja kogemiseks.

Lasteaia hoovi eriilmeline õueala loodusnurkade, taimealade, õue õpipesade, kelgumäe ja kaasaegsete mänguattraksioonidega on lastele toetav, arendav ning lapse loomulikku uudishimu, arengupotentsiaali ning liikumist soosiv õpi- ja kasvukeskkond.

Igapäevast õpi- ja kasvukeskkonda rikastavad metsalasteaia kaks metsamajakest ning

kahekordse peahoone avarad ruumid, näitusgaleriiks, mängu- ja õpipesadeks kujundatavad pikad liikumiskoridorid, söögisaal, rühmasid ühendavad porikoridorid, avar mängusaal ning lasteaia lähiümbruse mitmekülgne tarbeline tehiskeskkond.

Õppe- ja kasvatustegevused

Lasteaia õppe- ja kasvatustegevused on inspireeritud Reggio Emilia pedagoogika põhimõtetest ja tegevuskultuurist. Lasteaias peegeldub laste loovus ja lapsekesksus.

Lasteaia õppe- ja kasvatustegevused toimuvad lapse huvidest lähtuvalt projektõppe mängulises, loomulikus, uurimist ja aktiivset õppimist toetavas õppe- ja kasvukeskkonnas nii toas kui õues. Laps on toetatud võimalustes aktiivne ja algatusvõimeline, eakohaselt ennastjuhtiv.

Lasteaias toimub lapse oskuste ning teadmiste omandamine läbi kogemusõppe ja loovtegevuste, kus läbi inimese ja looduse vahelise seose, loomade ja taimede eest hoolitsemise kogeb laps looduse rütme, vastutust, üksteisega arvestamist, sotsiaalseid suhteid, empaatiat, abivalmidust.

2.2 Vääna-Jõesuu Lasteaia õppe- ja kasvatustegevuse eesmärgid

Õppe- ja kasvatustegevuse üldeesmärk on lapse mitmekülgne, järjepidev areng kodu ja lasteasutuse koostöös. Üldeesmärgist lähtuvalt toimub lapse üldoskuste ja valdkondlike oskuste kujunemise ning arengu toetamine, et luua kuni kolmeaastase lapse puhul eeldused hakkamasaamiseks lasteaias ning kolme- kuni seitsmeaastase lapse puhul eeldused põhihariduse omandamiseks ja edasijõudmiseks igapäevaelus.

Vääna-Jõesuu Lasteaed loob tingimused lapse erisuguste võimete tasakaalustatud arenguks ja eneseteostuseks. Lasteaed kujundab ühiskonna üldtunnustatud väärtushoiakuid ja -hinnanguid, teeb koostööd lapsevanematega ja kogukonnaga. Õppe- ja kasvatustegevustes toetab lasteaed võrdsel määral mitmekülgset laste vaimset, füüsilist, kõlblist, sotsiaalset ja emotsionaalset arengut. Kandvate alusväärtustena toetab lasteaed üldinimlikke väärtusi (ausus, hoolivus, õiglus, lugupidamine enda ja teiste vastu) ning ühiskondlikke väärtusi (vabadus, demokraatia, austus emakeele ja kultuuri vastu, kodumaa-armastus, kultuuriline mitmekesisus, sallivus, terviseteadlikkus, keskkonna jätkusuutlikkus, vastutustundlikkus ja sooline võrdõiguslikkus).

Lasteaed hoiab kultuuri- ja koduloolisi väärtuseid ning toetab traditsioone, tavasid ja kombeid.

3. ÕPPE- JA KASVATUSTÖÖ PÕHIMÕTTED JA KORRALDUS

Vääna-Jõesuu Lasteaias toimub alushariduse omandamine riikliku õppekava alusel loodud lasteaia õppekava järgi, mis määrab kindlaks lasteaia õppe- ja kasvatustöö korralduse, aja ning viisid.

3.1 Lasteaia õppe- ja kasvatustöö põhimõtted

Vääna-Jõesuu Lasteaia õppeaasta tegevused määrab kindlaks õppeaasta tegevuskava, mis sisaldab lasteaia sündmuste plaani, mille koostamisel lähtutakse lasteaia õppekavast, Reggio

Emilia pedagoogika põhimõtetest, lasteaia traditsioonilistest üritustest, rahvuslikest tähtpäevadest, laste huvidest, lapsevanemate ning pedagoogide ettepanekutest. Õppeaasta plaan koostatakse eelmise õppeaasta lõpus mai- või juunikuus ja kinnitatakse pedagoogilises nõukogus uue õppeaasta alguses.

Lasteaia sündmuste plaan on nähtav Vääna-Jõesuu lasteaia kalendris, sündmuste ja ürituste muutused kajastatakse ELIIS eLasteaed keskkonnas ja õppeaastat kokkuvõtvas aruandes.

Õppe- ja kasvatustegevuse läbiviimisel arvestatakse lasteaia päevakavaga.

Vääna-Jõesuu Lasteaia õppe- ja kasvatustöö põhimõtete kohaselt:

Järgitakse õppe- ja kasvatustegevustes projektõppe ja Reggio Emilia pedagoogika põhimõtteid.

Väärtustatakse nüüdisaegset õpikäsitust, lapse arengupotentsiaali arvestavat lapsest lähtuvat pedagoogikat ning toetatakse projektõppe loomulikus kasvukeskkonnas lapses teadmiste omandamist läbi lapse uudishimu, aktiivse tegutsemise, omaalgatuse, loovuse, eduelamuse ja mängu, lõimides erinevaid valdkondi, tegevusi ning digitehnoloogia võimalusi.

Selgitatakse välja lapse arengutase, millest lähtutakse tegevuste eesmärkide seadmisel ning tegevuste planeerimisel põhimõttest lähemalt kaugemale, üksikult üldisemale.

Õppe- ja kasvatustegevused toimuvad läbi igapäevatoimingute, laste mängu ning kavandatud ja spontaanselt tekkivate tegevuste. Teemasisu valikul lähtutakse lapsest, alushariduse alusväärtustest, last ümbritsevast keskkonnast. Seotakse tervikuks lapse elust ning ümbritsevast keskkonnast tulenev temaatika, väärtustatakse eesti kultuuritraditsioone ning arvestatakse teiste kultuuride eripärana.

Luuakse võimalus lapsel mängu, kui kõige loomumasema viisi kaudu õppida, toetades igakülgset lapse sotsiaalset, kognitiivset, emotsionaalset, füüsilist arengut. Võimaldatakse lapsel liikuda, uurida, küsida, probleeme lahendada ja eakohasel viisil vastutust võtta. Lapse huvid, arvamus ja ideed on olulised ning nähtavad.

Lähtutakse kaasava hariduse põhimõtetest, kus iga laps saab tema võimetele ja vajadustele vastavat alusharidust. Luuakse võimalus lapsel osaleda õppe- ja kasvatustegevuses suurema osa ajast koos kõigi teiste lastega.

Toetatakse mitmekeelsest perest pärit lapse keelelist arengut mitme keele kasutajana ning märgatakse ja toetatakse last erinevates keelekasutuse olukordades.

Toetatakse lapse arengut meeskonnatöös, mis põhineb vastastikusel dialoogil, usaldusel ning lugupidamisel lasteaia pedagoogide, lapse ja lapsevanema vahel. Väärtustatakse demokraatlikke suhteid ning lugupidamist enda ja teiste suhtes.

Kujundatakse õppimist ja lapse arengut toetav esteetiline, julgustav, kiusamisvaba, turvaline ning võimalusterohke õpikeskkond.

3.2 Õppe- ja kasvatustöö korraldus

- Vääna-Jõesuu Lasteaia õppeaasta algab 1.septembril ja kestab 31.augustini.
- Septembrikuus toimub laste arengu jälgimine ning tulemustest lähtuvalt määrab õpetaja rühma õppeaasta eesmärgid ning kajastab need rühma aastaplaanis. Õpetaja jälgib laste mängu ja tegevusi ning lähtuvalt laste huvidest kaardistab aktiivse õppetöö alguseks projektõppe erinevad suunad.

- Aktiivne planeeritud õppeperiood algab oktoobri esimesel tööpäeval ja kestab kuni maikuu teise nädala lõpuni.
- Õppe- ja kasvatustegevuse kavandamine, rakendamine, hindamine ja arendamine on paindlik ning põhineb pedagoogilisel dokumenteerimisel
- Õppeaasta sees toimub järjepidevalt laste arengu jälgimine ja toetamine.
- Õpetaja kajastab lapse arengutulemused lapse arengukaardile 30.aprilliks, koolimineval lapsel lapse koolivalmiduskaardile 17.aprilliks.
- Vähemalt üks kord aastas toimub lapsevanemaga lapse arenguestlus.
- Suvekuudel (juuni ja august) toimub õpitu kordamine ja kinnistamine, toimuvad mängulised, lapse loomulikku uudishimu toetavad tegevused ning kodukandi avastusretked ja matkad.
- Juulikuu on lastele puhkuse kuu.

3.3 Lasteaia õppeaasta eesmärgid

- Lasteaia ühised õppeaasta eesmärgid sõnastatakse meeskonnaga õppeaastat planeerides ja kinnitatakse pedagoogilises nõukogus.
- Kinnitatud õppeaasta eesmärgid kajastuvad lasteaia aasta tegevuskavas ning iga rühma õppeaasta aastaplaanis ja erialaõpetajate aastaplaanis.
- Iga rühma õppeaasta eesmärgid üldoskustes ja ainevaldkondades määrab rühmaõpetaja lastest ja lapse eakohastest eeldatavatest oskustest lähtuvalt.
- Muusika, liikumise ja kunsti valdkonna eesmärgid lisab erialaõpetaja koostöös rühmaõpetajaga rühma aastaplaani, arvestades laste arengut ning eakohaseid eeldatavaid oskuseid.
- Rühma- ja erialaõpetaja aastaplaan on valmis septembri viimasel nädalal enne planeeritud õppetöö algust.
- Rühmaõpetaja ja erialaõpetaja aastaplaani kokkuvõtte on valmis juuni esimese nädala lõpuks. Kokkuvõtte kajastab õppeaasta püstitatud eesmärkide analüüsi. Õppe- ja kasvatustegevuste, lapse arengu jälgimise ja individuaalsete toetavate tegevuste, õpikeskkonna arendamise, rühma, lapsevanemate ja meeskonna koostöö kokkuvõtvat analüüsi.
- Lasteaia aasta tegevuskava kokkuvõtte on valmis juuni viimaseks nädala lõpuks.

3.4 Rühma õppe- ja kasvatustöö põhimõtted ja korraldus

Rühmaõpetaja lähtub alushariduse alusväärtustest ning Vääna-Jõesuu Lasteaia õppekava õppe- ja kasvatustöö põhimõtetest, järgib kehtivat alusharidusseadust, õppekava, rühma aastaplaani, lasteaia aasta tegevuskava sündmuste plaani ning korraldab rühma õppe- ja kasvatustegevusi lastest, nende arengutasemest, eakohastest eeldatavatest oskustest lähtuvalt. Õpetaja arvestab õppe- ja kasvatustegevuste planeerimisel lasteaia päevakavaga, loob vastavalt laste eale päevarütmi, kus arvestab erialatundide ajalisi plaani ning kus vahelduvad igapäevatoimingud, laste mäng, vabategevused, õueaeg ning lõimitud õppe- ja kasvatustegevused. Rühma õppe- ja kasvatustegevuse kavandamine on paindlik ja võimaldab pedagoogil teha vajadusel muudatusi. Õppe- ja kasvatustegevuse kavandamine, rakendamine, hindamine ja arendamine põhineb pedagoogilisel dokumenteerimisel. Dokumenteerimine peegeldab õppe- ja kasvatustegevuse seost õppekavaga, eesmäärke, tegevusi, teemakäsitlemist

ning kokkuvõtet eesmärkide saavutamisest, samuti õppimise protsessi (kogemused, tegevused) ja laste kognitiivne potentsiaali (arutlusoskus, väljendatud seisukohad, teadmised). Õpetaja viib õppe- ja kasvatustegevusi läbi esteetilises ja turvalises ning individuaal- ja ühistegevusi võimaldavas keskkonnas nii toas kui õues.

3.4.1 Rühma koostöö korraldus lasteaia töötajate ja lapsevanematega

- Õpetaja teeb koostööd rühma meeskonnaliikmete, lasteaia teiste töötajate ja rühma lapsevanematega.
- Rühmaõpetaja juhhib rühma õppe- ja kasvatustegevusi ning teavitab regulaarselt rühma meeskonnaliikmeid rühma õppe- ja kasvatustegevuste korraldusest, laste eakohastest oskustest, õpikeskkonna arendamisest ja loomisest.
- Rühmaõpetaja toetab rühma meeskonnaliikmeid ja kaasab tegevustesse.
- Pooleteise- kuni kolmeaastaste ja kolme- kuni seitsmeaastaste laste muusika- liikumis- ja kunstitegevused toimuvad koostöös rühmameeskonnaga ja erialaõpetajaga, rühmaõpetaja või erialaõpetaja eestvedamisel.
- Rühmaõpetaja teavitab regulaarselt lapsevanemaid rühma õppe- ja kasvatustegevuste korraldusest, laste eakohastest oskustest, õpikeskkonna arendamisest, lasteaia ja rühma sündmustest.
- Rühmaõpetaja teavitab lapsevanemat lapse arengust ja loob lapsevanemale võimalused saada tuge ja nõu õppe- ja kasvatusküsimustes.
- Rühmaõpetaja korraldab vähemalt kaks korda aastas lapsevanemate koosoleku lasteaia õppeaasta ja õppe- ja kasvatustegevuste teemadel.

Septembris toimub õppeaasta alguse koosolek, kus õpetaja räägib rühma töökorraldusest, tutvustab lasteaia kodukorda, rühmareegleid, suhtluskanaleid, luuakse kokkuleppeid, räägitakse läbi õppe- ja kasvatuskorraldus algaval õppeaastal, valitakse rühma hoolekogu esindaja ja arutletakse jooksvate küsimuste teemadel.

Jaanuaris toimub talvine koosolek, kus vaadatakse põgusalt tagasi esimesele poolaastale, õpetaja tutvustab teise poolaasta tegevusi, lapse arengu hindamise põhimõtteid, arengukaartide/koolivalmiduskaartide sisu, planeeritavate arenguestluste korraldust ning arutletakse jooksvate küsimuste teemadel. Rühma kõik koosolekud protokollib koosolekul valitud protokollija. Rühmaõpetaja saadab allkirjastatud protokollid rühma lapsevanematele ja õppejuhile.

3.4.2 Rühmaõpetaja ELIIS e-Lasteaed päeviku täitmise korraldus

Õppe- ja kasvatustegevuste korraldust kajastavaks dokumendiks lasteaias on ELIISI e-Lasteaed päeviku keskkond, edaspidi ELIIS.

Rühmaõpetaja avab ja täidab ELIISis järgmised dokumendid:

- Rühma aastaplaan
- Rühma projektiplaan
- 1,5-3a lapse arengukaart; 3-7a lapse arengukaart
- Lapse koolivalmiduskaart
- IAK; Käitumise tugikava (lähtuvalt lapse individuaalse toe vajadusest)

Rühmaõpetaja kajastab igapäevased õppe- kasvatustegevuste kirjeldused:

- Rühma päevakirjeldus/õppe- ja kasvatustöö
- Päeva kokkuvõte/Analüüs
- Tagasiside lapse arengu kohta

Rühma aastaplaan (30.september/ kokkuvõtte juuni esimese nädala lõpp)

- Rühmaõpetaja täidab ELIISis õppeaasta alguses enne planeeritud õppetegevuste algust rühma aastaplaani.
- Rühma aastaplaan on valmis õppeaasta alguses hiljemalt 30.septembriks.
- Rühma aastaplaani täitmisel lähtub õpetaja kehtivast alusharidusseadusest, lasteaia õppekavast, lasteaia õppeaasta sündmuste plaanist ja seatud eesmärkidest.
- Õpetaja täidab rühma aastaplaanis rühma koosseisu, õppetegevuse põhimõtete, õppetegevuse korralduse, õppeaasta eesmärkide, lapse arengu jälgimise ja individuaalse toetamise ning koostöö lapsevanematega lahtrid.
- Õppeaasta lõpus analüüsib rühmaõpetaja õppeaastat ja täidab rühma aastaplaanis kokkuvõtte lahtrid. Õpetaja kajastab õppeaasta tegevuste õppe- ja kasvatustöö põhimõtete, õppetegevuse korralduse ja õpikeskkonna arendamise, püstitatud eesmärkide, lapse arengu jälgimise ja individuaalse toetamise analüüsiva kokkuvõtte. Õpetaja kajastab kolleegidega ja lapsvanematega koostööd ning seab aastaplaani kokkuvõttest tulenevaid edasisi eesmarke järgmiseks õppeaastaks.
- Rühma aastaplaani kokkuvõttev analüüs on valmis juuni esimese nädala lõpuks.

Rühma projektiplaani (1.oktoober/juuni esimese nädala lõpp)

- Septembrikuus toimub laste mängu ja tegevuste jälgimine ning laste huvidest lähtuvalt kaardistab õpetaja aktiivse õppetöö alguseks projektõppe erinevad suunad.
- Rühmaõpetaja avab projektiplaani ELIISi keskkonnas hiljemalt 1.oktoober ja kajastab seal edaspidi jooksvalt projekti kujunemise loo, teemaga seotud laste teadmised, küsimused ja huvid, toetavad ja uurivad, tegevused, projekti eesmärgid, eakohased eeldatavad valdkonna eesmärgid, koostööd huvigruppidega, projekti tulemused ning projekti lõpus kajastab projekti kokkuvõtte, laste ja õpetaja refleksiooni.
- Kujunevate projektide arv on igal rühmal ja õpetajal lastest lähtuvalt erinev.
- Projektid on ajaliselt paindlikud, sisu on lapsest lähtuv, lasteaia pedagoogilist suunda, tegevuskava, lasteaia õppekava siduv.
- Õpetaja täidab projektiplaani ajas jooksvalt, iganädalaselt.
- Projektitööde kokkuvõtted on valmis õppeaasta sees jooksvalt, kuid hiljemalt juuni esimese nädala lõpuks.

Rühma tegevuste päevakirjeldus/õppe- ja kasvatustöö

- Rühmaõpetaja kannab igapäevaselt päevikusse Päevakirjeldus/Õppe- ja kasvatustöö lahtrisse andmed õppetegevuste kohta, õppe- ja kasvatustegevuste eesmärgid ja nende täitmise põhimõtted.
- Päevakirjeldus/Õppe- ja kasvatustöö lahtris kirjeldab õpetaja õppe- ja kasvatustegevusi läbi oskuste ja eesmärkide hinnanguta ning laste nimedeta.

- Õpetaja kajastab ELIISI päevakirjelduse juures õppe- ja kasvatusprotsessist valikuliselt foto/videosalvestusi ning arvestab seejuures kehtivat lapsevanema esitatud nõusolekut ning kutse-eetikat.
- ELIISI päevakirjeldus on nähtav lapsevanemale.
- Mitteaktiivsel õppeperioodil (juuni, august) kajastab õpetaja ELIISI päevakirjelduses sisulised ja mängulised tegevused läbi oskuste.

Rühma tegevuste päeva kokkuvõte/analüüs

- Õpetaja analüüsib Päeva kokkuvõte/Analüüs lahtris püstitatud eesmäärke
- Õpetaja reflekteerib õppeprotsessis kajastuvat laste mängu, aktiivsust, huvi
- Õpetaja reflekteerib lapse arenguks ja õpeks loodud võimalusi, lapsest lähtuvust ning enda rolli

Rühmaõpetaja tagasiside lapse arengu kohta

- ELIISI Tagasiside lapse arengu kohta (On nähtav lapsevanemale/Ei ole nähtav lapsevanemale) lahtrit täidab rühmaõpetaja ELIISis lähtuvalt rühma tegevuskultuurist ja põhimõtetest.
- Rühmaõpetaja loob lapsevanematega koostöös tagasisidestamiseks kokkulepped. Igapäevaselt iga lapse kohta kirjalik tagasiside andmine ELIISis on rühmaõpetaja otsustada.
- Tähelepanekud ja juhtumid, mis on olulised lapse arengu jälgimiseks, toetamiseks, meeskonna ja lapsevanematega koostööks, kirjeldab õpetaja lapsest lähtuvalt regulaarselt hinnanguvaba kirjeldusena On nähtav lapsevanemale/Ei ole nähtav lapsevanemale lahtris.

Rühmaõpetaja täidetav arengukaart (30.aprill)

- Rühmaõpetaja avab igale lapsele ELIIS keskkonnas arengukaardi.
- Arengukaardi avamisel valib õpetaja õpetajapõhise täitmise.
- Arengukaart on õppeaastas jooksvalt ajaliselt täidetav kuni kuupäevani 30.aprill, mil arengukaart on lapse eakohaseid eeldatavaid oskuseid arvestades arengu jälgimise tulemuste põhjal täielikult täidetud.
- Rühmaõpetaja jälgib, et erialaõpetajate ja tugispetsialistide lapse arengu kirjeldused on kajastatud arengukaardil ning avalikustab kaardi lapsevanemale hiljemalt kuupäevaks 30.aprill.

Rühmaõpetaja täidetav koolivalmiduskaart (17. aprill)

- Rühmaõpetaja avab kooliminevale lapsele ELIIS keskkonnas koolivalmiduskaardi.
- Koolivalmiduskaardi avamisel valib õpetaja õpetajapõhise täitmise
- Koolivalmiduskaart on täidetud kuupäevaks 17.aprill.
- Õpetajad täidavad koolivalmiduskaarti kuue- kuni seitsmeaastaste laste eeldatavate arengutulemuste alusel
- Rühmaõpetaja jälgib, et erialaõpetajate ja tugispetsialistide lapse arengu tulemuste kirjeldused on kajastatud koolivalmiduskaardil ning avalikustab ja kinnitab kaardi lapsevanemale hiljemalt kuupäevaks 17.aprill

Rühma õpetaja täidetav individuaalne arenduskava (IAK) ja käitumise tugikava

- Rühmaõpetaja avab vajadusel ELIISis ja koostab koostöös logopeedi/eripedagoogi, teiste spetsialistidega ning lapsevanemaga lapsele individuaalse arenduskava (IAK) või käitumise tugikava
- IAK või käitumise tugikava koostab rühmaõpetaja õppeaasta alguses või esimesel hetkel, kui õppeaasta kestel kujuneb hinnanguline selge vajadus lapsele individuaalne arenduskava koostada.
- Rühmaõpetaja koos spetsialistidega ja lapsevanemaga teeb vähemalt üks kord õppeaastas kokkuvõtte individuaalse arenduskava või käitumise tugikava rakendumisest, arengukeskkonna sobilikkusest ning lapse edasistest vajadustest.
- Vääna-Jõesuu Lasteaia erivajadusega lapse toetamise korraldus kajastub punktis 7.3.4

3.5 Muusika- liikumis- ja kunstitegevuse õppe- ja kasvatustöö põhimõtted ja korraldus

Lasteaia muusika-, liikumise- ja kunstitegevused lähtuvad Vääna-Jõesuu Lasteaia alusväärtustest ning õppe- ja kasvatustegevuste põhimõtetest, lasteaia õppekavast, kehtivast alusharidusseadusest. Erialaõpetaja lähtub lastest, Reggio Emilia pedagoogikast, valdkonna ja rühma projektõppe suundadest, jälgib lasteaia sündmuste plaani ja tegevuskava.

Kolme- kuni seitsmeaastaste laste muusika- liikumis- ja kunstitegevused toimuvad vähemalt kord nädalas ning on ajalise kestusega tunniajased. Erialatunnid toimuvad lastest lähtuvalt suuremas ja väiksemas grupis paindlikult. Koolieelsed rühmad kohtuvad erialaõpetajaga nädalas võimalusel kaks korda. Üks tund on pikk (tunniajaline), teine tund lühike (30.min).

Pooleteise- kuni kolmeaastaste laste muusika- liikumis- ja kunstitegevused toimuvad koostöös rühmameeskonnaga, rühmaõpetaja või erialaõpetaja eestvedamisel.

Lasteaia muusika-, liikumise- ja kunstitegevuse ajaline plaan koostatakse iga õppeaasta alguses lähtuvalt rühmade vanustest ja ajalisest jaotusest. Ajaline plaan on paindlik st. vajadusel võimaldab teha muudatusi. Ajaline plaan lisatakse õppeaasta tegevuskava juurde.

3.5.1 Erialaõpetajate koostöö lasteaia töötajate ja lapsevanematega

- Erialaõpetaja teeb koostööd rühma meeskonnaliikmete, lasteaia teiste töötajate ja rühma lapsevanematega.
- Erialaõpetaja teavitab regulaarselt rühmaõpetajat ja meeskonda erialatunni õppe- ja kasvatustegevuste korraldusest, ajast ja kohast.
- Erialaõpetaja loob õppe- ja kasvatustegevustes võimalusi lapsevanemate kaasamiseks. Loob perele võimalusi lapsega koos osaleda lasteaia ja valdkonna sündmustes ning tegevustes.
- Erialaõpetaja teavitab koostöös rühmaõpetajaga lapsevanemat lapse arengust ja loob lapsevanemale võimalused saada tuge ja nõu õppe- ja kasvatusküsimustes.

3.5.2 Erialaõpetaja ELIISi täitmise korraldus

Erialaõpetaja avab ja täidab ELIISis järgmised dokumendid:

- Erialaõpetaja aastaplaan
- Erialaõpetaja projektiplaani

Erialaõpetaja täidab

- 1,5-3a lapse arengukaart; 3-7a lapse arengukaart
- Lapse koolivalmiduskaart
- IAK; Käitumise tugikava (lähtuvalt lapse individuaalse toe vajadusest)

Erialaõpetaja kajastab igapäevased õppe- kasvatustegevuste kirjeldused:

- Rühma päevakirjeldus/õppe- ja kasvatustöö
- Päeva kokkuvõte/Analüüs
- Tagasiside lapse arengu kohta

Erialaõpetaja aastaplaan (30.september/juuni esimese nädala lõpp)

- Muusika-, liikumise- ja kunstiõpetaja koostab õppeaasta alguses ELIISis eriala valdkonna aastaplaani lähtuvalt alusharidusseadusest, lasteaia õppekavast, lasteaia õppeaasta plaanist ja seatud eesmärkidest. Aastaplaanis kajastub rühmade loetelu, ülevaade, kellega erialaõpetaja õppeaastal õppe- ja kasvatustegevuste kaudu seotud on, õppetegevuse põhimõtete, õppetegevuse korralduse, õppeaasta eesmärkide, lapse arengu jälgimise ja individuaalsuse, koostöö kirjeldused ja õppeaasta kokkuvõtte analüüs
- Erialaõpetaja aastaplaan on valmis õppeaasta alguses hiljemalt 30.septembriks.
- Erialaõpetaja aastaplaani kokkuvõttev analüüs on valmis juuni esimese nädala lõpuks. Kokkuvõte kajastab õppeaasta tegevuste õppe- ja kasvatustöö põhimõtete, korralduse ja püstitatud eesmärkide, lapse arengu individualiseerimise, kolleegidega ja lapsevanematega koostöö analüüsi.

Erialaõpetaja projektiplaani (1.oktoober/juuni esimese nädala lõpp)

- Erialaõpetaja avab projektiplaani ELIISi keskkonnas hiljemalt 1.oktoober ja kajastab seal jooksvalt valdkonna projektitööd ning rühmade projekte toetavad tegevused.
- Erialaõpetaja täidab õppeaastas projektiplaani, mis sisaldab valdkonna projekte ja koostööd rühmadega.
- Valdkonna projektid ja rühmadega koostöö projektid on ajaliselt paindlikud. Sisu on lapsest lähtuv, lasteaia tegevuskava, lasteaia õppekava arvestav
- Projektiplaani täidab õpetaja jooksvalt iganädalaselt
- Erialaõpetaja projektiplaani kokkuvõte on valmis juuni esimese nädala lõpuks.

Erialaõpetaja täidetav päevakirjeldus/õppe- ja kasvatustöö

- Erialaõpetaja kannab igapäevaselt päevikusse Päevakirjeldus/Õppe- ja kasvatustöö lahtrisse andmed õppetegevuste kohta, õppe- ja kasvatustegevuste eesmärgid ja nende täitmise põhimõtted.
- Päevakirjeldus/Õppe- ja kasvatustöö lahtris kajastab erialaõpetaja õppe- ja kasvatustegevusi läbi oskuste ja eesmärkide hinnanguta ning laste nimedeta.
- Erialaõpetaja täiendab päevaseid õppe- ja kasvatustegevusi valikuliselt fotode/videosalvestuse jagamisega, arvestab seejuures foto/video jagamisel lapsevanema esitatud kehtivat nõusolekut ja kutse-eetikat.

- Mitteaktiivsel õppeperioodil (juuni, august) kajastab erialaõpetaja ELIISI päevakirjelduses sisulised ja mängulised tegevused oskuste kirjeldustena.

Erialaõpetaja täidetav päeva kokkuvõte/analüüs

- Erialaõpetaja analüüsib Päeva kokkuvõte/Analüüs lahtris püstitatud eesmärgid
- Erialaõpetaja reflekteerib õppeprotsessis laste mängu, aktiivsust, huvi
- Erialaõpetaja reflekteerib enda rolli, õppeks loodud võimalusi, lapsest lähtumist, keskkonna mitmekesisust.

Erialaõpetaja täidetav tagasiside lapse arengu kohta

- ELIISI Tagasiside lapse arengu kohta (On nähtav lapsevanemale/Ei ole nähtav lapsevanemale) lahtrit täidab erialaõpetaja ELIISis lähtuvalt valdkonna tegevuskultuurist ja põhimõtetest, seades eesmärgiks olla lapsele ja perele toetav.
- Tähelepanekud ja juhtumid, mis on olulised lapse arengu jälgimiseks, toetamiseks, meeskonna ja lapsevanematega koostöök, kirjeldab erialaõpetaja lapsest lähtuvalt regulaarselt hinnanguvaba kirjeldusega vastavalt On nähtav lapsevanemale/Ei ole nähtav lapsevanemale lahtris.

Erialaõpetaja täidetav arengukaart (30. aprill)

- Erialaõpetaja jälgib erialatunnis iga lapse arengut, teeb koostööd rühmaõpetajaga ja kirjeldab lapse arengutulemused rühmaõpetaja avatud lapse arengukaardile ainevaldkonna lahtrisse.
- Arengukaart on õppeaastas jooksvalt ajaliselt täidetav kuni kuupäevani 30. aprill, mil arengukaart on lapse eakohaseid eeldatavaid oskuseid arvestades arengu jälgimise tulemuste põhjal täielikult täidetud.
- Erialaõpetaja annab rühmaõpetajale teada, kui on laste arengutulemused kaartidele kirjeldanud, misjärel õpetaja saab lapsevanematele kaardi hiljemalt 30. aprill avalikustada.

Erialaõpetaja täidetav koolivalmiduskaart (17. aprill)

- Erialaõpetaja jälgib erialatunnis iga lapse arengut, teeb koostööd rühmaõpetajaga ja kirjeldab koolimineva lapse arengutulemused rühmaõpetaja avatud lapse koolivalmiduskaardile eraldi ainevaldkonna lahtrisse.
- Koolivalmiduskaart on täidetud kuupäevaks 17. aprill.
- Õpetajad täidavad koolivalmiduskaarti kuue- kuni seitsmeaastaste laste eeldavate arengutulemuste alusel.
- Erialaõpetaja annab rühmaõpetajale teada, kui on laste arengutulemused kaartidele kirjeldanud, misjärel õpetaja saab lapsevanematele kaardi hiljemalt 17.aprill avalikustada.

Erialaõpetaja täidetav individuaalne arenduskava (IAK) ja käitumise tugikava

- Erialaõpetaja täidab koostöös rühmaõpetaja ja tugispetsialistidega vajadusel rühmaõpetaja avatud lapse individuaalse arenduskava (IAK) või käitumise tugikava

toetavad tegevused oma ainevaldkonnas.

- Erialaõpetaja teeb koostöös rühmaõpetaja, teiste spetsialistidega ja lapsevanemaga vähemalt üks kord õppeaastas kokkuvõtte individuaalse arenduskava või käitumise tugikava rakendamisest, arengukeskkonna sobilikkusest ning lapse edasistest vajadustest.
- Vääna-Jõesuu Lasteaia erivajadusega lapse toetamise korraldus on teema all 7.3.4

3.6 Tugispetsialisti õppe- ja kasvatustöö põhimõtted ja korraldus

Tugispetsialist lähtub Vääna-Jõesuu Lasteaias oma töös kehtivast Alusharidusseadusest, Vääna-Jõesuu Lasteaia õppekavast ning kaasava hariduse põhimõtetest. On toetav igale lapsele, nii erivajadusega kui ka andekale lapsele ja pakub tema võimetele ja vajadustele vastavat õppe- ja kasvatuskorraldust. Tugispetsialist lähtub lasteaia koostöö põhimõtetest lasteaia meeskonna ja lapsevanematega, mis põhinevad vastastikusel dialoogil, usaldusel ja lugupidamisel.

Tugispetsialisti õppe- ja kasvatustöö korraldus

- Tugispetsialist hindab eriala kompetentsist lähtuvalt õppeaasta alguses ja jooksvalt õppeaasta kestel vastavalt varajasele märkamisele kolme- kuni seitsmeaastase lapse arengut ja toimetulekut, tehes koostööd rühmaõpetajatega.
- Poolelise kuni kolmeaastaste laste rühma meeskonda ja lapsevanemaid nõustab tugispetsialist vastavalt vajadusele.
- Tugispetsialist omab ülevaadet laste arengu toetusvajadusest lasteaias ning korraldab eriala spetsiifikast, lapse arengu eripärast ja vajadusest lähtuvalt lapse toetamiseks sekkumistegevused. Reguleerib, kellega, kui sageli ning mis vormis hakkab kohtuma.
- Tugispetsialist teavitab lapsevanemat kõneravi ja/või arendustegevuse vajadusest, alustamisest ja lõpetamisest, saates lapsevanemale ELIISI kaudu Nõusolekulehe. Lapsevanem kinnitab lehel allkirjaga oma nõusolekut/mittenõusolekut. Vastavalt hakkab tugispetsialist lapse arengut tugiteenusega toetama.
- Tugispetsialist korraldab lasteaias erivajadusega lapse üldist tuge nii varajasel, esmasel märkamisel, tervisest tulenevalt kui ka koolivälise nõustamismeeskonna Haridus- ja Noorteameti Rajaleidja otsuse kohaselt. Teeb lapsele vajaliku toe pakkumiseks vajadusel koostööd meditsiini-, rehabilitatsiooni-, sotsiaalvaldkonna spetsialistidega.

3.6.1 Tugispetsialisti koostöö lasteaia töötajate ja lapsevanematega

- Tugispetsialist nõustab ja toetab lasteaia pedagooge lapse õppe- ja arendustegevuste korraldamisel, planeerimisel ning läbiviimisel, lapsele sobiva õpikeskkonna loomisel, kohandamisel, sobilike õppematerjalide, abivahendite valimisel ja kohandamisel ning individuaalse arenduskava, käitumise tugikava koostamisel.
- Tugispetsialist nõustab eriala kompetentside piires lapsevanemaid lapse arengu ja toimetuleku toetamisega seotud küsimustes.
- Tugispetsialist korraldab koostöös rühmaõpetajaga varajase märkamise ja sekkumise vajadusest lähtuvalt lapse lapsevanemaga perevestluse kohtumisi, kaasab vajadusel lasteaia direktorit, õppejuhti, erispetsialiste. Koostab perevestluse ümarlaua lõpus

arutelust ja kokkulepetest kokkuvõtte, kogub dokumendile osapoolte allkirjad ning esitab dokumendi õppejuhile.

3.6.2 Tugispetsialisti ELIISi päeviku täitmise korraldus

Tugispetsialist täidab tugiteenust saava lapse:

- 3-7a lapse arengukaart
- Lapse koolivalmiduskaart
- IAK; Käitumise tugikava (lähtuvalt lapse individuaalse toe vajadusest)

Tugispetsialist kajastab last toetava õppetegevuse kirjelduse:

- Tagasiside lapse arengu kohta

Tugispetsialisti täidetav arengukaart (30. aprill)

- Tugispetsialist kirjeldab tugiteenust saava lapse arengutulemused rühmaõpetaja avatud lapse arengukaardil eraldi lahtris Tugiteenused.
- Arengukaart on õppeaastas jooksvalt ajaliselt täidetav kuni kuupäevani 30. aprill, mil arengukaart on lapse eakohaseid eeldatavaid oskuseid arvestades arengu hindamise alusel täielikult täidetud.
- Tugispetsialist annab rühmaõpetajale teada, kui on lapse arengutulemused kaardile kirjeldanud, misjärel õpetaja saab lapsevanematele kaardi hiljemalt 30. aprill avalikustada.

Tugispetsialisti täidetav koolivalmiduskaart (17. aprill)

- Tugispetsialist kirjeldab tugiteenust saava lapse arengutulemused rühmaõpetaja avatud lapse koolivalmiduskaardile eraldi lahtris Koolieelses lasteasutuses rakendatud tugiteenused ja lasteaia eripärast tulenev süvaõpe.
- Koolivalmiduskaart on täidetud kuupäevaks 17. aprill.
- Tugispetsialist annab rühmaõpetajale teada, kui on lapse arengutulemused kaardile kirjeldanud, misjärel õpetaja saab lapsevanematele kaardi hiljemalt 17. aprill avalikustada..

Tugispetsialisti täidetav individuaalne arenduskava (IAK) ja käitumise tugikava

- Tugispetsialist täidab koostöös rühmaõpetajaga lapsele ELIISis avatud lapse individuaalse arenduskava (IAK) või käitumise tugikava toetavad tegevused.
- Tugispetsialist teeb vähemalt üks kord õppeaastas koostöös rühmaõpetaja, teiste spetsialistidega ja lapsevanemaga kokkuvõtte individuaalse arenduskava või käitumise tugikava rakendumisest, arengukeskkonna sobilikkusest ning lapse edasistest vajadustest.
- Vääna-Jõesuu Lasteaia erivajadusega lapse toetamise korraldus on teema all 7.3.4

Tugispetsialisti täidetav tagasiside lapse arengu kohta

- Tugispetsialist kajastab lapsevanemale ELIISis Tagasiside lapse arengu kohta (On nähtav lapsevanemale) lahtris lapse individuaalse tugiteenuse tunnikirjelduse

eesmärgid, tähelepanekud, jagab soovitusi lapse toetamiseks kodus.

- Tugispetsialist lisab ELIISI Tagasiside lapse arengu kohta (Ei ole nähtav lapsevanemale) lahtrisse enda jaoks märkmed edasiseks lapse individuaalse arendustegevuseks.

4. ÕPIKÄSITUS NING ÕPI- JA KASVUKESKKONNA KUJUNDAMISE PÕHIMÕTTED

4.1 Õpikäsitus

Vääna-Jõesuu Lasteaed lähtub nüüdisaegsest õpikäsitusest, mille kohaselt õpetamine lähtub lapsest ning lapsele on loodud vaimne, sotsiaalne ja füüsiline toetav õpi- ja kasvukeskkond. Lasteaia õpikäsitus on lapse vajadusi ja eripära (füüsilist, kognitiivset, emotsionaalset ning sotsiaalset arengut, võimeid, kultuurilist ja keelelist tausta) arvestav, tugineb lapse eelteadmistele, toetab lapse sisemist motivatsiooni, huvi, uudishimu ja emotsionaalset rahulolu. Õppimine toimub elulähedases, avatud, paindlikus ja koostöises õpikeskkonnas.

4.1.1 Lapse roll

- Laps õpib mängides ja mängulistes tegevustes. Laps on aktiivne, eakohaselt loov, lapse isikuomaduste eripäraselt sotsiaalne, uudishimulik, julge ning enesekindel.
- Laps on õppijana eakohaselt ennastjuhtiv, seab eesmärged, otsib lahendusi, tegutseb ja reflekteerib eakohaselt oma kogemusi.
- Laps omab sisemist motivatsiooni tegutseda, uurida, katsetada, teada saada ning eakohasel viisil teemadel arutleda. Õppimine on lapsele huvipakkuv, vaheldus- ja kogemusrikas aktiivne tegutsemine.
- Laps on kaaslastega arvestav, on koostöine ja avatud. Laps mängib ning tegutseb suuremas ja väiksemas grupis, on motiveeritud suhtlema, tunneb ennast turvaliselt ja toetatud.
- Laps tunneb õppides emotsionaalset rahulolu ning on valmis lahendama situatsioonides tekkivaid probleeme ja küsimusi.

4.1.2 Õpetaja roll

- Õpetaja loob lapsekeskse, turvalise, emotsionaalset rahulolu pakkuva avatud ning lapse arengut tervikuna toetava õpi- ja kasvukeskkonna.
- Õpetaja on õpi- ja kasvukeskkonna aktiivne liige, kes on kaasav, märkav, motiveeriv, kannatlik ja toetav suunaja.
- Õpetaja selgitab välja lapse vajadused ja eelteadmised, arvestab lapse lähima arengutsooniga, tegutsemisviisidega, arusaamade, arvamuste ja huvidega ning loob teadlikult võimalusi olla lapsel aktiivne ning mänguline õppija.
- Õpetaja rakendab teadlikult erinevaid meetodeid, arvestab, mis eesmärkidel ja mil viisil õppimine toimub ning seob tervikuks pedagoogilise sisu. Loob lapsele võimalusi informatsiooni otsimiseks, probleemide lahendamiseks, seoste tekkimiseks ning reflekteerimiseks.

- Õpetaja reflekteerib ennast igapäevaselt, märkab ja analüüsib oma hoiakuid, sotsiaal-emotsionaalset kohalolu ning oma rolli õpetajana.

4.1.3 Õpi- ja kasvukeskkonna roll

Vääna-Jõesuu Lasteaia õpi- ja kasvukeskkond on teadlikult mõtestatud last ümbritseva vaimse, sotsiaalse, füüsilise ja digitaalse keskkonna kooslus, milles laps areneb ja õpib. Õpi- ja kasvukeskkond on turvaline ja väärtusi kandev, lapsest lähtuv, mänguline, inspireeriv keskkond, mis toetab tervikuna lapse igakülgset arengut, ennastjuhtivat ja koostöist õppimist. Vääna-Jõesuu Lasteaia õpi- ja kasvukeskkond moodustab terviku, peegeldades nüüdisaegset õpikäsitust, lapse ja õpetaja rolli, lasteaia sise- ja väliskeskkonna muutumist, väärtushoiakuid, laste, meeskonna ja kogukonna koostööd ning õppe- ja kasvatustöö korraldust.

4.2 Õpi- ja kasvukeskkonna kujundamise põhimõtted

Õpi- ja kasvukeskkonna kujundamist toetavad kõik Vääna-Jõesuu Lasteaia töötajad, järgides lasteaia väärtuseid ja pedagoogilist teadlikkust ning kutse-eetikat.

Õpi- ja kasvukeskkonna kujundamisel lähtutakse lapsest, Reggio Emilia pedagoogika põhimõtetest ja projektõppe suundadest. Keskkonnas peegeldub lapse aramus, huvi, tegevus, loovus.

Õpi- ja kasvukeskkond on valikuvõimalustega paindlik ja mitmekesine, tervist hoidev, eakohasust arvestav, mänguline, tegutsemist ja liikumist võimaldav ning õppijat võimestav arengukeskkond, kus on tagatud turvalisus, õppe- ja mänguvahendite kättesaadavus.

Õpi- ja kasvukeskkonna kujundamisel arvestatakse sotsiaalse ja vaimse tasakaaluga, kus lähtutakse lapse heaolust, luuakse usaldav, sõbralik, pinge- ja vägivallavaba õhkkond, tagatakse aeg mõtestamiseks, mõttevahetuseks ja tagasisideks, kujundatakse heatahtlik ja avatud suhtumine erinevustesse ning kõikidele lastele tagatakse võrdsed võimalused. Väärtustatakse ja tunnustatakse ideede ning arvamuste paljusust, suunatakse lapsi üksteisega arvestama, üksteist toetama ja koostööd tegema. Õppe- ja kasvatustegevustes kohandatakse tegevusi, õpet ja õppematerjale paindlikult, võimaldatakse valikute tegemist ning luuakse võimalused aktiivseks osaluseks ning tehakse koostööd vanematega.

Õpi- ja kasvukeskkond lasteaia siseruumides

- Vääna-Jõesuu Lasteaia õpi- ja kasvukeskkonda iseloomustavad rühmades, üldalal Reggio Emilia pedagoogikast inspireeritult tegevuspesad, kui õppimist soodustavad mängukeskused. Lapsel on võimalus tegutseda nii individuaalselt kui ka suuremas ja väiksemas grupis.
- Tegevuspesad on avatud, st lapse loovust, uudishimu ja enesekindlust toetavad. Mängukeskused pakuvad õpiprotsesside vaheldusrikkust, valikuvõimalusi ja aktiivset tegutsemist, harjutamise võimalusi, emotsionaalset rahulolu.
- Rühmaruumis kajastub lapsest lähtuvalt ruumi liigenduslik paigutus, lapse kõrgus ja nähtavus. Laps saab kasutada kõiki oma meeli, saab olla ennastjuhtiv ja ennastteenindav.
- Õpi- ja kasvukeskkond on avatud, arvestav, koostöine ja turvaline, toetab üldoskuseid, sotsiaalseid ja emotsionaalseid, eneseteeninduse oskuseid.

Õpi- ja kasvukeskkond lasteaia õuealal ja lähiümbruses

- Õpi- ja kasvukeskkond hõlmab lasteaia õueala ja kodukandi lähiümbrust
- Lasteaia õueala on terviklik ja täiendab lasteaia sisekeskkonda, on lapse loomulikku avastamist, uurimist ja katsetamist toetav ning lapsele erinevaid kogemusi pakkuv vaheldusrikas ja võimalusterohke mängumaa.
- Lasteaia õue õpi- ja kasvukeskkond tagab eheda keskkonna, kus tõeses olukorras areneb lapse maailmatunnetus loomulikul viisil.
- Õueala maastik toetab lapse mängu, liikumist ja kehalist arengut nii soojal kui külmal hooajal.
- Kodukandi lähiümbruse teadlik kasutamine mitmekesitab võimalusi avardavaks ja loomulikuks õpi- ning kasvukeskkonna arenguks ning toetab igakülgset Reggio Emilia pedagoogika põhimõtetest ja projektõppe võimalikest suundadest tulenevalt laste huvi ja algatusi.

5. KOLMEAASTASE JA KUUE- KUNI SEITSMEAASTASE LAPSE EELDATAVAD ÜLDOSKUSED

Vääna-Jõesuu Lasteaed toetab kuni kolmeaastaste laste ja kolme- kuni seitsmeaastaste laste üldoskuste arengut turvalises, eakohases, mängulises ning arendavas õpi- ja kasvukeskkonnas. Lasteaed järgib riikliku õppekava, mille läbimisel omandatud üldoskused on aluseks põhikooli riiklikus õppekavas toodud üldpädevuste ja ennast reguleeriva õppija kujunemisele.

5.1 Kolmeaastase lapse eeldatavad üldoskused

Lasteaed toetab üldoskuste kujunemist kõigi tegevuste kaudu, lõimides erinevaid valdkondi ja kasutades erinevaid õppeviise. Kuni kolmeaastaste laste puhul esitatakse kõik arengutulemused üldoskuste põhisel.

Mänguoskused ja sotsiaalsed oskused

Mänguoskus on kõigi üldoskuste ning õppe- ja kasvatustegevuse eri valdkondade oskuste ja teadmiste arengu alus. Sotsiaalsed oskused on oskused teistega suhelda, tajuda iseennast ja kaaslast, võtta omaks ühiskonnas üldtunnustatud tavasid ning lähtuda koostööst võimaldavatest eetilistest tõekspidamistest.

- Laps suudab väikeses grupis mängule keskenduda ja järgida lihtsamaid mängureegleid
- Laps jälgendab ja kordab mängudes varasemalt kogetut, kasutab mängides loovalt erinevaid vahendeid ja sooritab iseseisvalt mitu omavahel loogiliselt seotud mängulist toimingut
- Laps kutsub kaaslast oma mänguga liituma ja ühineb teiste algatatud mänguga, püüab mängukaaslastega arvestada ja suhtub heatahtlikult nende mängu
- Laps loob sõprussuhteid lastega, kellega on tihti koos, jagab mõnikord asju ka teistega
- Laps osaleb täiskasvanuga ühistevustes, algatab teiste laste ja täiskasvanutega suhtlust, saab aru lihtsamatest rühma kokkulepetest

- Laps oskab ennast ja teisi väliste tunnuste kaudu kirjeldada, oskab väljendada oma vajadusi ja soove

Tunnetusoskused ja õpioskused

Tunnetusoskus on oskus tahtlikult juhtida oma tunnetusprotsesse – taju, tähelepanu, mälu, mõtlemist, emotsioone ja motivatsiooni. Õpioskus on lapse suutlikkus oma tunnetusprotsesse õppimise eesmärgil kasutada – hankida teavet, omandada teadmisi ja oskusi ning uurida ja katsetada. Õpioskused kujunevad tunnetusoskuste arengu alusel.

- Laps tunneb huvi maailma vastu ja uurib seda erinevate meeltega
- Laps suudab huvipakkuvale tegevusele vastavalt oma arengutasemele keskenduda
- Laps mõistab lihtsamat kõnet ning väljendab end kõnes teistele arusaadavalt ja osaleb vestluses, valdab eneseväljenduseks vajalikku sõnavara, suudab keskenduda lühikeste lugude jälgimisele
- Laps suudab järgida lihtsat juhust, oskab leida võrdluse alusel objektides ühiseid ja erinevaid tunnuseid, oskab objekte ühe tunnuse alusel rühmitada, oskab detailidest lihtsa terviku kokku panna.

Eneseregulatsiooni oskused

Eneseregulatsiooni oskused on oskused, mis võimaldavad suunata oma tähelepanu, kasutada töömälu, pidurdada hetkeimpulssi ning kavandada oma käitumist vastavalt olukorrale. Eneseregulatsiooni oskused võimaldavad lapsel olukordadele paindlikult reageerida, erinevaid seoseid märgata ja lahendusi leida.

- Laps tuleb toime vanematest eemalolekuga
- Laps suudab täiskasvanu toel tulla toime tugevate tunnetega, tuleb toime ühelt tegevuselt teisele üleminekuga
- Laps suudab täiskasvanu toel lühikest aega soovitud edasi lükata ja oma käitumist pidurdada
- Laps saab suures osas hakkama igapäevase eneseteenindamisega
- Laps paneb pärast tegevusi täiskasvanu juhendamisel asjad oma kohale

5.2 Kuue- kuni seitsmeaastase lapse eeldatavad üldoskused

Üldoskused (mänguoskused, tunnetus- ja õpioskused, sotsiaalsed oskused, eneseregulatsiooni oskused) toetavad lapse valmisolekut õpingute alustamiseks.

Üldoskuste kujunemist toetatakse kõigi õppe- ja kasvatustegevuste kaudu, erinevate valdkondade sisusid lõimides.

Mänguoskused

Mäng on eelkoolieas lapse põhitegevus ja loomulik õppimisviis. Mängu käigus omandab ja kinnistab laps uut teavet, harjutab ning rakendab uusi oskusi, õpib suhtlema ja koostööd tegema ning sobival viisil enda tundeid ja soove väljendama.

- Laps algatab mängu ja keskendub mängule, rakendab loovalt erinevaid vahendeid, oma kogemusi, teadmisi ümbritsevast maailmast ja tunneb mängust rõõmu.
- Laps võtab mängudes rolle ja arendab loovalt mängu sisu

- Laps järgib reegleid ja oskab tuttavate mängude reegleid kaaslastele selgitada.
- Laps lahendab mängu käigus erinevaid probleeme, jõuab kaaslastega kokkuleppele.
- Tunneb rõõmu võidust ja tuleb toime ka kaotusega.

Tunnetus- ja õpioskused

Laps suudab tahtlikult juhtida oma tunnetusprotsesse. Tunnetusoskuste arengu (taju, mõtlemine, mälu, emotsioonide juhtimine, motivatsioon) alusel kujunevad õpioskused. Laps suudab hankida teavet, omandada teadmisi, oskusi uurida ja katsetada.

- Laps saab aru lihtsamatest seostes (hulk, põhjus, tagajärg), tajub ümbritsevat tervikuna (sündmused, esemed, nähtused), saab kuuldust aru, reageerib vastavalt. Kasutab arutlevat dialoogi.
- Laps suudab suudab huvipakkuvale tegevusele keskenduda, täita kahe-kolmeosalist igapäevast juhist või korraldust, esitab küsimusi, arutleb ja oskab oma mõtteid arusaadavalt väljendada
- Laps oskab esemeid ja nähtusi erinevate tunnuste alusel rühmitada, kasutab õpitud erinevates olukordades ja probleeme lahendades, kasutab sobivaid vahendeid ja võtteid probleemilahenduseks.

Sotsiaalsed oskused

Lapse sotsiaalsed oskused toetavad lapse oskust teistega suhelda, tajuda nii iseennast kui ka kaaslaseid, omandada ühiskonnas üldtunnustatud tavasid ning lähtuda eetilistest tõekspidamistest.

- Laps püüab mõista teiste inimeste tundeid ning arvestada neid oma käitumises ja vestluses, on huvitatud kaaslastega suhtlemisest, soovib ja julgeb suhelda, loob sõprussuhteid.
- Laps märkab kaaslaseid, hoolib teistest inimestest, osutab abi ja küsib seda vajadusel ka ise, on arvestav, teeb koostööd ja mõistab, et inimesed on erinevad.
- Laps osaleb osaleb ja teeb ettepanekuid otsustusprotsessides, laps saab aru oma-võõras-ühine tähendusest, teeb vahet sobiva ja ebasobiva käitumise vahel.
- Laps järgib kokkulepituid reegleid ja üldtunnustatud käitumisnorme.
- Laps suudab uudsetes olukordades toime tulla vajadusel täiskasvanu juhiseid järgides

Eneseregulatsiooni oskused

Lapse enesekohased oskused toetavad lapse suutlikkust eristada ja teadvustada oma oskusi, võimeid ning emotsioone, juhtida oma käitumist

- Laps teab erinevaid emotsioone ja suudab neid kirjeldada.
- Laps oskab erinevates olukordades käituda, muudab oma käitumist vastavalt tagasisidele ja oskab täiskasvanu toel vajadusel kasutada vaimset tasakaalu ja rahunemist soodustavaid tegevusi
- Laps tegutseb iseseisvalt, algatab, lõpetab mängu, igapäevategevusi ning viib alustatu lõpuni.

- Laps suudab pingutust nõudva tööülesande kallal iseseisvalt ja grupis sihipäraselt tegutseda
- Laps saab hakkama eneseteenindusega, tal on kujunenud esmased tööharjumused.
- Laps arvestab ümbrusega, kasutab esemeid heaperemehelikult, koristab enda järelt.

6. VALDKONDADE ÕPPE- JA KASVATUSTEGEVUSE PÕHIMÕTTED NING KUUE- KUNI SEITSMEAASTASE LAPSE EELDATAVAD ARENGUTULEMUSED

Lasteaed lähtub Reggio Emilia pedagoogika põhimõtetest ja tegevuskultuurist ning rakendab seda õppe- ja kasvatustegevustes. Lapsest lähtuvalt kujundatud õpi- ja kasvukeskkond ning õpi- ja kasvatustegevused seovad tervikuks lapse elust ning keskkonnast tuleneva temaatika. Õppe- ja kasvatustegevused toetavad lapses teadmiste omandamist projektõppe loomulikus, uurimist ja aktiivset õppimist toetavas õppe- ja kasvukeskkonnas. Projektõppes lõimitakse erinevad valdkonnad õppe- ja kasvatustegevuste sees.

6.1 Mina ja keskkond

Laps mõistab ja tunnetab ümbritsevat maailma terviklikult, omab ettekujutust oma minast ning enda ja teiste rollidest elukeskkonnas. Laps väärtustab nii eesti kultuuri traditsioone kui ka oma rahvuse kultuuri traditsioone. Laps väärtustab enda ja teiste tervist ning püüab käituda tervislikult ning ohutult. Laps väärtustab keskkonda hoidvat ja keskkonnahoidlikku mõtteviisi, märkab nähtusi ja muutusi looduses.

Valdkond Mina ja keskkond õppe- ja kasvatustegevuse põhimõtted on:

Toetada last iseenda ja ümbritseva keskkonna tundma õppimisel ja mõistmisel, suunata last küsimusi esitama, probleeme püstitama, teemakohaselt arutlema, vastuseid leidma ning märgatust ja kogetust järeltõlgima. Suunata last ümbritsevat keskkonda mängu ja igapäevatoimingute kaudu märkama, uurima ja kogema, keskkonda hoidvalt ja turvaliselt käituma ning materjale ja vahendeid säästlikult kasutama. Suunata last märkama ja mõistma sotsiaalse keskkonna, loodus-, tehis ning digikeskkonna erinevusi ning väärtustama enda ja kaaslaste kultuuri, traditsioone ning tervist

Kuue- kuni seitsmeaastase lapse eeldatavad arengutulemused valdkonnas Mina ja keskkond

- Laps tutvustab ja kirjeldab ennast, teab oma sünnipäeva ja räägib enda huvidest, kirjeldab oma kodu, teab kodust aadressi. Laps kirjeldab oma perekonda, peretraditsioone.
- Laps teab kodu, lasteaed ja kool erinevusi, kirjeldab neid lähtuvalt oma kogemustest. Laps tunneb oma kodukoha eripära ja oskab kirjeldada kodukoha loodust
- Laps teab erinevaid ameteid ja kirjeldab neid, teab häirekeskuse tööst ja numbrit 112.
- Laps teab, mis on tervislik, Laps oskab nimetada kehaosade nimetusi, teab nende vajalikkust ja mille poolest erinevad privaatsed kehaosad teistest

- Laps järgib isiklikku hügieeni nõudeid, teab, kuidas hoida tervist, oskab selgitada, mida on vaja teha selleks, et hoida hammaste tervist, miks piisav puhkamine, uni ja kehaline aktiivsus on olulised tervise hoidmisel
- Laps mõistab üldinimlike väärtuseid ja üldtunnustatud käitumisreegleid. Laps teab, et inimesed on erinevad, julgeb keelduda (nt ühistegevusest, kui osalemine on ennast ja teisi kahjustav või ohtlik). Oskab ebameeldivates või ebaturvalistes olukordades turvaliselt käituda ning vajadusel abi kutsuda. Laps oskab luua ja hoida sõprussuhteid, arvestab kaaslastega, on hooliv, abivalmis. Oskab kirjeldada oma tundeid. Oskab kirjeldada, miks vägivald ja kiusamine ei ole lubatud käitumine
- Laps teab, mis on ohtlik ja ohutu, oskab eristada kahjulikku ja kasulikku, teab, kuidas liigelda tänaval.
- Laps suhtub ümbritsevasse keskkonda hoolivalt ja hoidvalt. Teab, miks peab hoidma loodust, kuidas olla säästlik. Oskab kirjeldada võimalikke ohte seoses keskkonnaga, erinevate tegevustega ja olukordadega
- Laps märkab looduses toimuvat, oskab kirjeldada ajatsüklis toimuvat, tegevusi (öö-päev, nädal, aastaajad).
- Laps selgitab, miks on valgus, temperatuur, vesi, muld ning õhk taimedele, loomadele, inimestele tähtsad. Oskab selgitada ilmastikunähtuseid ja nende sõltuvust aastaegadest
- Laps teab, mis on elus keskkond ja eluta keskkond. Nimetab kodu-, metsloomi, linde, putukaid, kalu, puid ja taimi. Nimetab ehitisi, sõidukeid, kodumasinaid.
- Laps nimetab Eesti riiklikke sümboleid ja rahvatraditsioone ning olulisemaid kultuuritegelasi, teab Eesti naabreid, teab nimetada teisi rahvuseid, keeli
- Laps oskab selgitada raha otstarvet
- Laps teab digitehnoloogia ja interneti turvalise ja eesmärgipärase kasutamise põhimõtteid ning oskab nimetada ohtusid digikeskkonnas
- Laps oskab digivahendeid eesmärgipäraselt, heaperemehelikult ja loovalt kasutada ning juhtida lihtsamaid robotikaseadmeid.

6.2 Keel ja kõne

Laps on igapäevases suhtluses aktiivne vestleja, küsimuste esitaja ja suudab olla ka kuulaja rollis. Laps suudab sobivate sõnadega väljendada oma mõtteid, arvamusi, tundeid ja teadmisi, kasutab kõnes õiget hääldust, grammatilisi vorme ja lauseehitust. Laps tunneb huvi raamatute ja lastekirjanduse vastu, saab aru kuulatud eakohasest tekstist ja oskab seda ümber jutustada. Laps omandab lugemise-kirjutamise alusoskused.

Valdkond Keel ja kõne õppe- ja kasvatustegevuse põhimõtted on:

- luua lapsele võimalused keelt kuulata ja aktiivselt kasutada õppe- ja kasvatustegevustes ja igapäevatoimingutes, arvestades lapse keeleoskuse taset ja vanust
- pöörata tähelepanu erinevate meelte kaasamisele ja näitlikustamisele kasutades miimikat, kehakeelt, žeste, intonatsiooni, muusikat, rütmi, liikumist ja näitlikke vahendeid

- suunata last õpitud kordama erinevates kontekstides, olukordades ja suhtlussituatsioonides, sealhulgas väljaspool lasteaeda
- õpetada last suhtlemisel keele- ja kõnevahendeid kasutama, suunata last ettelugemise, raamatu illustatsioonide vaatamise, jutustamise, dramatiseerimise, joonistamise, oma raamatute koostamise kaudu kirjandust mõistma ja hindama
- toetada lapse lugemishuvi ja lugemis- ning kirjutamisvalmiduse kujunemist žanriliselt mitmekesiste ja pildirikaste raamatute ettelugemise ning õppe- ja mänguvahendite, sealhulgas meediumide ja digivahendite kasutamise kaudu
- luua lapsele võimalusi eesti keele, oma emakeele ja teiste keelte ning kultuuridega tutvumiseks, toetada lapse huvi ja väärtushinnangute kujunemist suulise ja kirjaliku kultuuripärandi kaudu

Kuue- kuni seitsmeaastase lapse eeldatavad arengutulemused valdkonnas Keel ja kõne

- Laps tuleb toime nii eakaaslaste kui ka täiskasvanutega suhtlemisel, arvestab kaassuhtleja ja suhtlemise paigaga
- Laps saab aru kuuldu sisust ja suudab sellele sobivalt reageerida
- Laps oskab oma mõtteid suulises kõnes edasi anda
- Laps oskab jutustada pildi, kuulnud teksti või oma kogemuse alusel, anda edasi põhisisu ja olulised detailid ning vahendada seejuures oma ja teiste tegelaste tundeid
- Laps kasutab kõnes aktiivselt liitlauseid, valdab suhtlemiseks piisavat sõnavara ja suudab vajadusel ise sõnu moodustada
- Laps oskab oma kõnes ning etteõeldud sõnade kordamisel häälendada õigesti kõiki emakeele häälikuid
- Laps tunneb tähti, suudab lugeda kokku 1–2-silbilisi sõnu
- Laps oskab kirjutada 1–2-silbilisi lihtsamaid sõnu õigesti järjestatud ühekordsete joonistähedega
- Laps teab peast emakeelseid luuletusi ja laule.

Eesti keelt teise keelena kõneleva kuue- kuni seitsmeaastase lapse eeldatavad arengutulemused:

- Laps mõistab tuttavat teemat ja igapäevasuhtluses kasutatavat eesti keelset kõnet
- Laps tunneb ära ja mõistab õppe- ja kasvatustegevuse käigus omandatud sõnu ja keelelisi konstruktsioone ning kasutab neid oma kõnes
- Laps saab aru õpitud sõnavara piires korraldusest, mis on vajadusel žesti või viiepega toetatud, ja toimib vastavalt
- Laps saab aru lihtsast küsimusest ning vastab õpitud sõnavara ja grammatiliste konstruktsioonide piires
- Laps kasutab kõnes sobivaid eestikeelseid viisakusväljendeid
- Laps suudab korrata võrdleva häälendamise abil ja vajadusel žesti või viiepega toetatud erineva häälikupikkusega sõnu
- Laps tunneb eesti keele tähestikku, suudab kokku lugeda 1–2-silbilisi sõnu

- Laps oskab kirjutada vähemalt 1–2-silbilisi lihtsamaid sõnu õigesti järjestatud ühekordsete joonistähedega
- Laps teab peast eestikeelseid luuletusi ja laule.

6.3 Matemaatika

Laps näeb matemaatilisi seoseid igapäevatoimingutes, kirjeldab ümbritsevat ruumi kujundimõistete abil. Laps mõtestab loendamistegevust ja seoseid arvude, järjestab esemeid suuruse ja asenditunnuste põhjal, orienteerub ajas, tunneb lihtsamaid ajamõisteid ja kirjeldab ning järjestab oma igapäevategevusi, rühmitab esemeid ühe-kahe tunnuse alusel ja võrdleb esemete hulki, mõistab mõõtmistegevust ja olulisemaid mõõtühikuid.

Valdkond Matemaatika õppe- ja kasvatustegevuse põhimõtted on:

Suunata last matemaatilisi seoseid igapäevatoimingutes märkama, ümbritsevat keskkonda matemaatiliselt kirjeldama, esemeid järjestama, rühmitama ja loendama ning nähtuste ja esemete maailma korrastama ja kujundama. Suunata last ajas ja ümbritsevas keskkonnas orienteeruma ning vastavaid mõisteid oma tegevuse kirjeldamiseks kasutama. Seostada mäng, vaatlused, vestlused ja igapäevatoimingud matemaatikaga, suunata last nende tegevuste käigus kasutama erinevaid aistinguid – kuulmis-, nägemis-, haistmis- ning kompimisaistingut. Toetada lapse üldistamisoskuse kujunemist ja erinevate mõistete omandamist läbi objektide sarnaste ning erinevate tunnuste ja omaduste vaatlemise, võrdlemise, kirjeldamise ja sõnastamise.

Kuue- kuni seitsmeaastase lapse eeldatavad arengutulemused valdkonnas matemaatika

- Laps teab numbrite 1-12 järjestust ja teeb 12 piires loendamise teel kindlaks esemete arvu, tunneb numbrimärke ning oskab neid kirjutada.
- Laps määrab esemete hulga ühiseid tunnuseid ja jaotab esemeid kahe erineva tunnuse järgi.
- Laps võrdleb hulki, kasutades mõisteid rohkem, vähem, võrdselt, liidab ja lahutab 5 piires ning tunneb märke +, -, =.
- Laps koostab kahe esemete hulga järgi matemaatilisi jutukehi.
- Laps järjestab kuni viit eset suuruse järgi (pikkus, laius, kõrgus jm), rühmitab esemeid asendi ning nähtusi ja tegevusi ajatunnuse järgi.
- orienteerub ruumis, õuealal ja paberil ning oskab määrata eseme asukohta teise eseme suhtes – all, peal, kohal, keskel, äärel, vasakul, paremal
- Laps oskab öelda kellaega täistundides ja pool tundides, nimetab nädalapäevi, kuid aastaaegu, teab oma sünnikuud ja -päeva, oskab kasutada õigesti mõisteid *eile, täna, homme, enne, praegu, varem-hiljem, noorem-vanem*.
- Laps mõõdab esemete pikkust kokkulepitud mõõtühikuga (samm, pulk, nõör vms)
- Laps teab enamkasutatavaid raha- ning mõõtühikuid (euro, sent, meeter, liiter, kilogramm) ja seda, kuidas ning kus neid ühikuid kasutatakse.
- Laps teab kujundeid ja nimetab kolmnurk, ring, ruut, ristkülik, ovaal, kera, kuup ning oskab neid kirjeldada.
- Laps märkab ümbritsevas keskkonnas mustreid, rütme ja kordusi, oskab neid loogiliselt jätkata ja luua.

6.4 Kunst

Laps tunneb rõõmu loovast eneseväljendusest, kujutab isikupäraselt ümbritsevaid esemeid, sündmusi ja oma kujutlusmaailma. Laps kasutab õpitud voolimis-, joonistamis- ning maalimisvahendeid ja –võtteid. Laps vaatlleb, kirjeldab ja kujundab ümbritsevat, kasutab materjale ja tööriistu ohutult ning sihipäraselt

Valdkond Kunst õppe- ja kasvatustegevuse põhimõtted on:

Luu lapsele võimalused kogeda elamusi, tunda rõõmu ja rahulolu ning väljendada end visuaalselt. Toetada lapse loovat eneseväljendust, katsetamist ja lahenduste leidmist. Luua lapsele võimalused erinevate materjalidega tutvumiseks, nende tunnetamiseks ning omaduste tundma õppimiseks ja kasutamiseks, kombineerides olemasolevaid oskusi uutega. Luua lapsele võimalused esteetilise kunsti, visuaalse kultuuri ja kultuuripärandi kogemiseks. Seostada mäng, vaatlused, vestlused ja igapäevatoimingud kunstiga, suunata last nende tegevuste käigus kasutama erinevaid aistinguid – kuulmis-, nägemis-, haistmis- ning kompimisaistingut.

Kuue- kuni seitsmeaastase lapse eeldatavad arengutulemused valdkonnas kunst:

- Laps keskendub alustatud tegevusele ja loob isikupärase kunstitöö, viib töö lõpuni, teeb tegevusi nii grupis kui ka üksi, küsib vajadusel abi.
- Laps kujundab või täiendab oma tööd, kasutab erinevaid vahendeid ja võtteid ohutult ning sihipäraselt, oskab mitmekülgseid kunstitehnikaid, -materjale ja -vahendeid kasutades väljendada meeleolusid ja kujutlusvõimet.
- Laps püsib valitud teemas ja seda isikupäraselt tõlgendades, oskab esitleda oma kunstitööd ja arutleda kaaslaste kunstitööde üle.
- Laps märkab ümbritseva vaatlemisel erinevaid detaile, objekte ning kujutab ümbritsevat loovalt valitud viisil kasutades erinevaid vahendeid. Kirjeldab enda ja teiste kunstitöid, märgates värve, meeleolu ja lugu, vaatlleb kunstiteoseid ja oskab kogetust vestelda.
- Laps kasutab kunsti õpi- ja kasvukeskkonna kujundamisel.
- Laps oskab luua digitaalset sisu (näiteks foto, heli, video).

6.5 Muusika

Laps tunneb rõõmu laulmisest ja musitseerimisest, väljendab ennast loovalt erinevates laulumängudes, laulmise, liikumise, tantsimise ja pillimängu kaudu kuulab erinevaid muusikapalasi ja suudab keskenduda kuulatavale muusikapalale. Mängib erinevaid lastepille, koputab rütmi ja väljendab ennast muusikaliselt; teab, et on olemas erinevad kultuurid ja muusikad.

Valdkond Muusika õppe- ja kasvatustegevuse põhimõtted on:

Luu lapsele võimalused tunda rõõmu laulmisest, liikumisest, muusika kuulamisest, pillimängust ja ühisest musitseerimisest. Julgustada last kasutama oma kujutlusvõimet musitseerimisel, muusikast vestlemisel ning muusikalisel liikumisel, toetada last oma mõtete ja tunnete väljendamisel läbi muusikalise tegevuse. Luua lapsele võimalused erinevate

muusikaliste väljendusvormide ja pärimusliku muusika kogemiseks. Tutvustada lapsele Eesti muusikalist pärandit.

Kuue- kuni seitsmeaastase lapse eeldatavad arengutulemused valdkonnas muusikaõpetus:

- Laps laulab ilmekalt, loomuliku häälega ja esitab õpitud eakohaseid rahva- ja lastelaule nii kaaslastega koos kui ka üksi.
- Laps kuulab laulu või muusikapala tähelepanelikult ja suudab kuuldot kirjeldada oma tunnetest ja kogemustest lähtuvalt. Eristab laulu- ja pillimängu.
- Laps tunneb ära kõla ja tämbri järgi õpitud pille.
- Laps oskab mängida eakohastel pillidel õpitud lauludele, riimidele ja instrumentaalpaladele lihtsaid kaasmänge üksi ja koos kaaslastega
- Laps oskab liikuda vastavalt muusika rütmile ja meeolule reageerib muusika tempo muutustele ja liigub, tantsib üksi ja sünkroonis teistega.
- Laps oskab väljendada ennast loovalt muusikalis-rütmilise liikumise kaudu, kasutades liikumisel erinevaid liigutusi, tantsusamme, vahendeid.

6.6 Liikumine

Laps pingutab sihipäraseks tegevuseks, on liikumisest huvitatud ning tegutseb aktiivselt kaasa. Osaleb sportlikes mängudes, arvestab mängureeglitega. Liikumistegevustes ja mängudes kogeb erinevaid tundeid ning emotsioone (liikumisrõõm, võitmine, kaotamine jm). Laps teeb kaasa eakohaseid kehalisi põhiliikumisi, tunnetab oma mitmekülgseid kehalisvõimeid (osavus, kiirus, tasakaal, vastupidavus). Laps kasutab elementaarseid hügieeni- ja ohutusnõudeid.

Valdkond Liikumine õppe- ja kasvatustegevuse põhimõtted on:

Luu lapsele tingimused ja võimaldada aktiivset tegutsemist üksi ja rühmas, et laps tunneks rõõmu igapäevasest liikumisest erinevates keskkondades ja tingimustes. Rikastada lapse tegevusvõimalusi erinevate arendavate liikumistegevustega. Suunata lapse üld- ja peenmotoorika, põhiliikumiste ja kehaliste võimete arengut läbi erinevate liikumistegevuste, spordialade ja tantsu. Suunata last igapäevastes käelistes tegevustes ja harjutuste sooritamisel kasutama mõlemat kätt, täpsust nõudvas tegevuses domineerivat kätt. Tagada lapse liikumisoskuste ja kehaliste võimete arengut igapäevaste liikumistegevuste (näiteks matkade, vaba aja mängude, jalutuskäikude) ja juhendatud eakohaste liikumistegevuste kaudu.

Kuue- kuni seitsmeaastase lapse eeldatavad arengutulemused valdkonnas liikumine:

- Laps suudab pingutada ja keskenduda sihipärasele kehalisele tegevusele
- Laps peab liikumisel ja mängimisel kinni üldistest ohutus- ja mängureeglitest, valib liikumiseks ja mängudeks sobivad paigad ja vahendid
- Laps sooritab põhiliikumisi pingevabalt nii, et liigutused on koordineeritud
- Laps oskab sooritada osavust, vastupidavust, painduvust, tasakaalu, kiirust ja jõudu arendavaid harjutusi ning tegevusi
- Laps suudab säilitada tasakaalu paigal olles ja liikumisel

- Laps oskab sooritada harjutusi õpetaja selgituste järgi ja ise harjutusi ette näidata
- Laps oskab sooritada koos kaaslasega rütmiliikumisi
- Laps oskab liikuda vastavalt rütmile ühtlase ja vahelduva tempoga
- Laps oskab kasutada liikumisel erinevaid vahendeid
- Laps oskab mängida erinevaid liikumis- ja sportlike elementidega mängu
- Laps oskab nimetada erinevaid igapäevaseid liikumisvõimalusi ja spordialasid

7. LAPSE ARENGU HINDAMISE JA TOETAMISE PÕHIMÕTTED JA DOKUMENTEERIMINE NING MEETODID JA VAHENDID LAPSE ARENGU HINDAMISEKS, JÄLGIMISEKS JA ANALÜÜSIMISEKS

Lapse arengu jälgimine, hindamine ja toetamine toimub lasteaia õppe- ja kasvatustöö protsessis igapäevaselt lapsest lähtuvalt. Lapse arengu jälgimine ja hindamine on oluline lapse eripära mõistmiseks ning lapsele vajaliku toe väljaselgitamiseks, lapse arengu kirjeldamiseks, lapse positiivse enesehinnangu ja arengu toetamiseks ning õppe- ja kasvatustegevuste kavandamiseks. Lapse arengu jälgimine, hindamine ja toetamine toimub koostöös lasteaia pedagoogidega, tugispetsialistidega ning lapse perega.

7.1 Lapse arengu hindamise põhimõtted Vääna-Jõesuu Lasteaia

Vääna-Jõesuu Lasteaia on lapse arengu hindamine igapäevane osa õppe- ja kasvatusprotsessist.

Lapse arengu hindamisel jälgivad ja analüüsivad pedagoogid lapse arengut nii igapäevatoimingutes, vabamängus kui ka õppe- ja kasvatustegevustes. Arengu jälgimise ja hindamise tulemused kajastavad lapse arengut ja eripära ning määravad lapse lähima arengutsooni, mille kohaselt toimub õppe- ja kasvatustegevustes lapsele individuaalse, lapsest lähtuva toe rakendamine.

Lapse arengu hindamise aluseks on lapse eeldatavad eakohased arengutulemused üldoskustes ning õppe- ja kasvatuse valdkondades. Lapsevanemale tutvustatakse lapse arengu hindamise põhimõtteid ja korraldust.

Lapse arengut kirjeldatakse lapsest lähtuvalt, väärtustades lapse pingutusi, saavutusi ning tunnustades lapse toimetulekut, arenemist, positiivseid hoiakuid ja huvi.

Lapse arengu hindamise korraldus

- Lapse arengu jälgimist ja hindamist teevad kõik õpetajad ning tugispetsialistid igapäevase osana õppe- ja kasvatusprotsessist.
- Rühmaõpetaja tutvustab õppeaasta esimesel lapsevanemate koosolekul peredele lapse arengu hindamise põhimõtteid ja korraldust.
- Lapse arengu esmane hinnang kajastub Vääna-Jõesuu Lasteaia koostatud ja lapsevanemale täitmiseks saadetud Lasteaialapse ankeedil, mille kirjeldab lapsevanem.
- Õpetaja jälgib ja analüüsib lapse arengut õppe- ja kasvatustegevustes, igapäevatoimingutes, vabamängus ning kirjeldab lapse arengut lapsest lähtuvalt,

väärtustades lapse pingutusi, saavutatut ning tunnustades lapse toimetulekut, arenemist, positiivseid hoiakuid ja huvi.

- Õpetaja teeb lapse arengu kohta vajalikke märkmeid ELIISi (lapsevanema tagasiside lahtrid, arengukaart, kuue- kuni seitsmeaastaste laste koolivalmiduskaart), arengumappi lisatud lapse loov- ja juhend töödele, vaatluslehtedele.
- Õpetaja hindab lapse arengut lapsest ja eakohastest eeldatavatest oskustest lähtuvalt septembris ja märtsis ning kavandab vastavalt koostöös perega lapse arengu toetamist.
- Vastavalt septembris selgivatele laste arengu hindamise tulemustele sõnastab õpetaja rühma üldised eesmärgid algavaks õppeaastaks ja kajastab need ELIISis rühma aastaplaanis.
- Tugispetsialist teeb õppeaasta alguses ja kestel aktiivselt koostööd rühmaõpetajaga külastab rühma, vaatleb lapsi, nõustab meeskonda ning hindab varajasel märkamisel kolme- kuni seitsmeaastase lapse individuaalsel hindamisel lapse kõnet, üldist kognitiivset arengut ja arengutaset erinevates valdkondades. Tugispetsialist teavitab lapsevanemat kõneravi ja/või arendustegevuse vajadusest, alustamisest ja lõpetamisest, saates lapsevanemale ELIISi kaudu Nõusolekulehe. Lapsevanem kinnitab lehel allkirjaga oma nõusolekut/mittenõusolekut. Vastavalt hakkab tugispetsialist lapse arengut tugiteenusega toetama.
- Tugispetsialist teeb õppeaasta kestel vajaduspõhiselt rühmaõpetaja varajasel märkamisel koostööd pooleteise- kuni kolmeaastaste laste rühmaõpetajaga, külastab rühma, vaatleb lapsi, nõustab meeskonda ja perekonda ning vajadusel sekkub.
- Märtsi arengu hindamise tulemused kajastab õpetaja ELIISis lapse arengukaardile hinnanguvabalt, väärtustades lapse pingutusi, saavutatut ning tunnustades lapse toimetulekut, arenemist, positiivseid hoiakuid ja huvi.
- Kuue- kuni seitsmeaastase lapse kevadised arengu hindamise tulemused kajastab õpetaja ELIISis lapse koolivalmiduskaardile. Õppeaasta kestel võib õpetaja ELIISis lapse arengukaardile jooksvalt märkmeid teha. Lõplik hinnang on koolivalmiduskaardil ja lapse arengukaardile paralleelselt seda ei dubleeri.
- Lapse arengukaart ja lapse koolivalmiduskaart on lapsevanemale nähtav iga õppeaasta 30. aprilliks.
- Õpetaja ja lapsevanem kohtuvad vähemalt üks kord õppeaastas lapse arenguvestlusel. Lähtuvalt lapsest ja arengu toetamise vajadusest võib arenguvestlust toimuda rohkem kui üks kord õppeaastas.

7.2 Arenguvestluse läbiviimise põhimõtted

Arenguvestlused toimuvad Vääna-Jõesuu Lasteaias Alushariduse riiklikus õppekavas sätestatud põhimõtetest lähtuvalt.

Arenguvestlus on vähemalt kord aastas pere ja lasteaia koostöövestlus lapse arenguga seotud teemadel, et tagada lapse arengu parim toetamine. Arenguvestlus on usalduslik vestlus lapse arengu ja lapse edaspidiseks arenguks soodsate tingimuste loomise teemadel õpetaja ning lapsevanema vahel. Arenguvestlusel jagatav tagasiside on lugupidav, heatahtlik, aus, siiras ja koostööle orienteeritud. Arengu hindamise tulemuste esitamine on konkreetne ning toetub faktidele, mitte hinnangutele. Arenguvestluse tulemused ja kokkulepped dokumenteeritakse kirjalikus kokkuvõttes.

Arenguestluse toimumise korraldus

- Vääna-Jõesuu Lasteaia toimuvad lapse arenguestlused regulaarselt vähemalt üks kord aastas.
- Lähtuvalt lapsest toimub arenguestlus rohkem kui üks kord õppeaastas, et tagada lapse arengu toetamiseks õigeaegne parim tingimus ja lisatugi.
- Rühmaõpetaja saadab perele arenguestluseks ettevalmistava küsimustiku ja pakub välja vestluse toimumiseks ajad.
- Arenguestlus toimub rühmaõpetaja ja lapsevanema vahel, vajadusel kaasab õpetaja vestluse juurde tugispetsialiste.
- Arenguestlusel annab õpetaja vanemale tagasisidet väärtustades lapse pingutusi ja saavutatut ning tunnustades lapse toimetulekut, arenemist, positiivseid hoiakuid ja huvi. Esitab dokumenteeritud arengu hindamise tulemusi arengumapis, arengukaardil, esitab seisukohti ja ootusi ning arenguestlusel lepatakse kokku mõlema osapoole edasised tegevused lapse arengu toetamiseks.
- Rühmaõpetaja dokumenteerib kirjalikult arenguestluse kokkuvõtte, mille osapooled allkirjastavad. Koostatud kokkuvõtte lisab õpetaja lapse arengumapi vahele või digidokumentina ELIISI lapse dokumentidesse. Koostatud kokkuvõtte sisu jääb osapooltele kättesaadavaks, täitmiseks.
- Rühmaõpetaja ja lapsevanem kinnitavad õppeaastas toimuvaid arenguestluseid lasteaia koostatud rühma arenguestluse toimumise lehel allkirjaga.
- Õppeaasta jooksul koostatud arenguestluse toimumise lehe edastab rühmaõpetaja õppeaasta lõpus õppejuhile.

7.3 Lapse arengu toetamise põhimõtted

Lapse arengu toetamine Vääna-Jõesuu Lasteaia toimub riiklikus õppekavas sätestatud ja kaasava hariduse põhimõtetest lähtuvalt.

Lapse arengu toetamine toimub lapse igakülgses arengus, eneseteostuseks ning enesekindla maailmapildi kujunemiseks loodud tingimustel. Õppe- ja kasvatustegevused toetavad võrdsel määral mitmekülgselt ja tasakaalustatult lapse vaimset, füüsilist, kõlblist, sotsiaalset ja emotsionaalset arengut. Õpi- ja kasvukeskkond toetab lapse positiivset enesehinnangut, laps saab areneda iseseisvaks, algatusvõimeliseks ja aktiivseks õppijaks.

Lapse arengu toetamine põhineb lapsevanemate ja lasteaia vahelisel koostööl, kus ühiselt luuakse lapse tasakaalustatud ja igakülgses arengus võimalused. Lapse arengu toetamine toimub last kaasates, vesteldes tema arengu eesmärkidest ja tulemustest eakohasel, positiivsel, julgustaval viisil, kasutades loovust ning mängulisust. Lapse arengu hindamise tulemused ja arenguestluse kokkulepped on dokumenteeritud ning nendega arvestatakse igakülgselt.

Lapse arengu toetamise korraldus

- Lapse toetamine toimub igapäevaselt ja igakülgselt kodu ja lasteaia koostöös.
- Lapse arengut lasteasutuses jälgib, dokumenteerib ja toetab rühmaõpetaja koos erialaõpetajatega, tugispetsialistidega.
- Lapse arengu toetamine toimub õppe- ja kasvatustegevustes, vabategevustes, mängus ja sotsiaalsetes suhetes igapäevaselt.

- Lapse arengu toetamine toimub lapsekeskses, turvalises, avatud õpi- ja kasvukeskkonnas, arvestades lapse vajadusi ja eelteadmisi, lähimat arengutsooni, tegutsemisviise ning pakkudes emotsionaalset rahulolu.
- Lasteaia pedagoog toetab lapse arengut individuaal- ja grupitegevustes lapsest lähtuvalt toetudes Reggio Emilia pedagoogika ja projektõppe põhimõtetele ning eakohastele eeldatavatele oskustele.
- Õppe- ja kasvatustegevuste sisu ning põhimõtted kajastuvad ELIISis aastaplaanis, rühma päeviku päevakirjelduses ja rühma projektikavas.

7.3.1 Kuue- kuni seitsmeaastase lapse arengu toetamise ja koolivalmiduse saavutamise korraldus

- Kuue- kuni seitsmeaastase lapse arengu toetamine toimub lasteaia õpetajate, tugispetsialistide ja perega tihedas toetavas koostöös koolieelse perioodil lapsest ja kuue- kuni seitsmeaastase lapse eeldatavatest arengutulemustest lähtuvalt.
- Lapse koolivalmiduse saavutamine, üldoskuste ja valdkonna oskuste arendamine toimub igapäevaselt lasteasutuses, võimaldades lapsel eakohasel viisil pingutada, võtta vastutus, ennast juhtida, reguleerida. Laps saavutab valmisoleku minna mänguliselt põhitegevuselt üle õpitegevusele.
- Lapse koolivalmiduse toetamine ja saavutamine on koduga koostöös järjepidev õppe- ja kasvatustöö, mille käigus õpetajad ja erialaspetsialistid selgitavad välja lapse arengu taseme õppekavas sätestatud üldoskustes ning õppe- ja kasvatustegevuste valdkonnaoskustes ning jagavad tulemusi jooksvalt lapse perega tagasisides suuliselt, märgetega ELIISis ja dokumenteeritult arenguestlusel.
- Lapse koolivalmiduse hinnang kajastub Eliisis koolivalmiduskaardil.
- Koolivalmiduskaardi avalikustab ja kinnitab rühmaõpetaja, seejärel lapsevanem, õppejuht ja direktor.

7.3.2 Erivajadustega lapse arengu toetamise põhimõtted

Lasteaias luuakse igale lapsele, ka erivajadusega lapsele vastavalt tema võimetele ja vajadustele vastav kaasav hariduskorraldus. Lapse arengu toetamine, kelle võimed, terviseseisund, keeleline, kultuuriline taust ning muud eripärad (nt keha-, kõne, meele- või kognitiivne puue, emotsionaalsed ja käitumiseraskused, üld- või eriandekus) vajavad lapsest lähtuvalt individualiseerimist, kohandusi õppe- ning kasvukeskkonnas ja igapäevases rühma tegevuskavas, toimub Vääna-Jõesuu Lasteaias pedagoogide, tugispetsialistide ning pere meeskonnatöona.

Erivajadusega laps kuulub rühma ja võtab osa rühma ning lasteasutuse ühistest õppe- ja kasvatustegevustest vastavalt oma võimetele ja arengutasemele rühmameeskonna või tugiisiku toel.

Erivajadusega laps saab lasteaias teadlikult korraldatud üldist tuge nii varajasel, esmasel märkamisel, tervisest tulenevalt kui ka koolivälise nõustamismeeskonna Haridus- ja Noorteameti Rajaleidja otsuse kohaselt.

Erivajadusega lapse toetamise korraldus

- Õpetaja märkab lapse erivajadust (laps vajab mingis valdkonnas lisatoetust või erinevat lähenemist) lapse arengu hindamise käigus, lapse mängus ja õppetegevustes osalemise, igapäevase käitumise, suhtlemise, vaatlustegevuste, lapse ja perega vestluse järgselt.
- Õpetaja, kaasab tugispetsialiste ja koostöös lapsevanemaga vahetavad dokumenteeritud teavet pere ümarlauas, seavad ühiseid eesmärke lapse igakülgses paremaks toetamiseks
- Tugispetsialistidega koostöös toimub laste kognitiivset arengut puudutavate erivajaduste väljaselgitamine, keele- ja kõneliste erivajadustega väljaselgitamine, kõneravi korraldamine ja läbiviimine, eripedagoogilise toe korraldamine, lapsevanemate ja pedagoogilise personali nõustamine. Tugispetsialistid kajastavad info lapse arengukaardil.
- Erivajadustega (*ka andeka*) lapse arengu toetamisel rakendavad lapsele tegevuste jõukohastamist rühma õpetajad koostöös tugispetsialistiga.
- Tugispetsialisti abi õppeaasta kestel on paindlik ja vajadusel ümber organiseeritav. Tugispetsialisti abi vajavate laste hulk õppeaasta jooksul võib muutuda (laste abivajadus kahaneb, suureneb või kerkib uus vajadus esile).
- Tugispetsialistide tuge saavate laste nimekirja kinnitab direktor kaks korda aastas ning õppejuht fikseerib laste arengulised erivajadused Arno keskkonnas.
- Rühmakaaslastest oluliselt erineva arengutasemega (mahajäämus, andekus) lapsele, kes vajab õppe- ja kasvatustegevuse valdkondades ja/või üldoskustes lisaks tuge koostab rühmaõpetaja koostöös pere ja tugispetsialistidega individuaalse arenduskava, edaspidi IAK.
- IAK koostab õpetaja konkreetsele lapsele neis valdkondades, mille arengutase erineb eeldatavast eakohasest arengust ja vajab tavapärasest erinevat lähenemist.
- Koolivälise nõustamismeeskonna Haridus- ja Noorteameti Rajaleidja koolipikenduse otsuse kohaselt koostab rühmaõpetaja koostöös pere ja tugispetsialistidega lapsele IAK.
- Rühmakaaslastest oluliselt erineva sotsiaalsete, emotsionaalsete ja käitumisoskustega lapsele, kes vajab igapäevases rühmakeskkonnas toimetulekus ja üldoskustes lisaks tuge koostab rühmaõpetaja koostöös pere ja tugispetsialistidega lapsele Käitumise tugikava .
- Õpetaja teavitab lapsevanemat lapsele IAK või Käitumise tugikava koostamise vajadusest ja sisust.
- IAK või Käitumise tugikava koostab õpetaja ELIISis vastavalt lapse arengutasemele eraldi kaardina.
- Lapse arenguvestlus erivajadusega lapse arengu toetamiseks toimub rühmaõpetaja, pere ja tugispetsialistide koostöös rohkem kui üks kord aastas.
- Lapsevanem kinnitab IAK või Käitumise tugikavaga allkirjaga (digiallkirjastatult) IAK ja Käitumise tugikava täitmise perioodi alguses ja lõpus.
- IAK ja Käitumise tugikava on ajas jooksvalt täidetav. Rühmaõpetaja teeb koostööd erispetsialistidega ja lapse perega. Meeskonnatöös jälgib õpetaja lapse arengut, hindab

ja analüüsib, loeb eesmärgid täidetuks, osaliselt täidetuks, vajadusel seab täiendavaid toetavaid eesmärgi.

- Koostöös erispetsialistidega analüüsib õpetaja jooksvalt arengukeskkonna sobilikkust ning lapse vajadusi.
- Õppeaasta lõpus hindab rühmaõpetaja lapse IAK või Käitumise tugikava rakendumist ja kirjutab kaardile kokkuvõtte individuaalsete arengueesmärkide saavutamisest. (eesmärgid täidetud, osaliselt täidetud, täitmata).
- Kui lapsele on määratud tugiisik, siis õpetaja teeb vastavalt tugiisikuga, kaasates tugispetsialiste, erialaõpetajaid, lapsevanemat

7.4 Lapse arengumapp

Lapse arengumapp on lapse arengu jälgimise ja planeerimise vahend ning see koostatakse Vääna-Jõesuu Lasteaias alushariduse riiklikus õppekavas sätestatud põhimõtetest lähtuvalt. Arengumapp on nähtav lapsele, lapsevanemale, rühmaõpetajale, lapsega seotud teistele õpetajatele ning õppejuhile. Lapse arengumapp sisaldab lapse arenemist, saavutusi kajastavaid dokumenteeritud töid, vaatluslehti, küsitlusi, lasteaia ning pere arenguvestluse kokkuleppeid lapse lasteaia käimise perioodil. Arengumapp täieneb lapse lasteaia käimise perioodil järjepidevalt lapse arengut kajastava dokumenteeritud sisuga, mis on korrektselt vormistatud lapse nime, kuupäevaga.

Arengumapi koostamise korraldus

- Õpetaja avab igale lapsele lapse arengu hindamise dokumenteerimiseks arengumapi.
- Arengumapil on tiitelleht, mis sisaldab lapse nime ja rühma.
- Arengumapp on korrektselt ja loogiliselt üles ehitatud kas õppeaastate lõikes või sisu alamkategooriate lõikes kasvades seejuures õppeaastates.
- Arengumapi sisu valib iga rühmaõpetaja autonoomselt kajastades süsteemselt kaardistatud sõnalised vestluseid, intervjuud, kunsti ja meisterdus valdkonna käelisi loovtöid, vaatluslehti, pere arenguvestluse kokkuleppeid, küsimustikke.
- Arengumappi võib lisada valitult tegevusi ilmestavaid fotosid, tänukirju, diplomeid, edukaid algatusi, esinemisi, osalemisi konkurssidel, näitustel või lähtuvalt lapsest muud arengut, emotsionaalset edu ja rahulolu peegeldavat sisu.
- Õpetaja täiendab arengumappi lapse lasteaia käimise perioodil järjepidevalt.
- Arengumapp on lasteaia käimise perioodil lapsele ja lapsevanemale nähtav.
- Õpetaja annab arengumapi lapsele kaasa lapse rühmast lahkumisel.

8. VANEMATEGA TEHTAVA KOOSTÖÖ PÕHIMÕTTED JA KORRALDUS

Lasteaia töötajad, tugispetsialistid ning vanem teevad koostööd lapse arengu ja tervise toetamiseks. Koostöö põhineb vastastikusel usaldusel ja lugupidamisel. Õpetaja koostöös tugiteenuste koordineerijaga, loovad vanemale võimalused saada tuge ja nõu lapse arengu toetamise küsimustes. Õpetaja ja vanem vahetavad regulaarselt informatsiooni lapse arengust, õppimisest ja tervisest ning vanem on kaasatud lapse arengut puudutavate otsuste tegemisse

ja nende rakendamisse. Võimalusel kaasatakse vanemaid õppe- ja kasvatustegevuse kavandamisesse ning läbiviimisesse. Vanemaid teavitatakse õppe- ja kasvatustegevuse põhimõtetest ning alushariduse alusväärtustest.

Rühmaõpetaja, erialaõpetaja ja tugispetsialisti koostöö korraldus lapsevanemaga on punktides:

- 3.4.1 Rühma koostöö korraldus lasteaia töötajate ja lapsevanematega
- 3.5.1 Erialaõpetajate koostöö lasteaia töötajate ja lapsevanematega
- 3.6.1 Tugispetsialisti koostöö lasteaia töötajate ja lapsevanematega

9. ÕPPEKAVA UUENDAMISE JA TÄIENDAMISE KORD

Vääna-Jõesuu Lasteaia õppekava uuendamisest ja täiendamisest võtavad osa lasteasutuse õppe- ja kasvatustegevusega seotud töötajad. Lasteaia töötajate ja hoolekogu ettepanekul, võib õppekavasse lisada täiendavaid õppe- ja kasvatustegevusega seotud sätteid. Uuendatud ja täiendatud õppekava võtab vastu pedagoogiline nõukogu ja esitab kinnitamiseks lasteasutuse direktorile. Direktor kinnitab lasteaia õppekava, kuulates ära ka hoolekogu arvamuse.

Lasteaia õppekava avalikustatakse lasteaia ametlikul veebilehel.